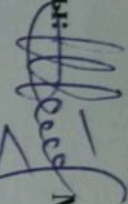

Тексеріліп:

Мектеп директорының оқу-ісі жөніндегі орынбасары:

Қараша айы – әділдік және жауапкершілік айы;

М.Жанназаров

Дәйек сөз: «Әділдік пен жауапкершілік – біртұтас ұғым!»

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы	№ 69 орта мектеп КММ			
Мектептегі (лицейдегі, гимназиядағы) мектепбалды сынып	Мектепбалды сынып			
Балалардың жасы	5-6 жас			
Педагогтің аты-жөні	Ш.К.Есемұратова			
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	1 апта 04.11.- 08.11.2024ж – 2025ж			
Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі
Апта күндері				
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл күйі, демалыс күндерін, оны не қызықтырғаны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу. Күй күмбірі -балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру. Өнегелі-15 минут балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру мобильді кітапханада жұмыс, ата-ананың балаға кітап оқуына мүмкіндік жасау, кітапқа деген қызығушылықты арттыру, кітапқа жанашырлық, жауапкершілік таныту.			
Ата-аналармен немесе заңды өкілдермен	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру Қауіпсіздік ережелі әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну			

көнес әңгіме өткізу	Қараша айында болатын төртінші шаралары туралы ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (бауырар, қимылдар, ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Бұны қай кезде киесің?» Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін бағандай алады	Бақша да ма, бау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата алады	«Дұрыс көрсет, ажырат» Мақсаты: Балалардың тағамдар мен ыдыстар туралы біледі, олардың атауларын айта алады.	«Ойым және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым-қатынас мәдениеті туралы айта алатын бақытты жанұяның қандай болу керектігін көңінен түсінеді	«Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: балалар әр түрлі мамандық иелерін біледі. Пәндер құрастыру.
Ертеңгілік жатығу	Қараша айына арналған танертенгі жатығуларды орындау. Аптанан бірінші күніне мектепалды сыныптардың тәрбиеленушілерінің Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Әнұранды жаттауға мүмкіндік жасау, патриоттық сезімдерін арттыру №1 жаттығу кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Кім шапшаң?» Мақсаты: Балалар топтасып ойнай алады күз ерекшеліктері туралы айтып беру.	Кім көп сөз біледі? Шарты: әр балаға түрлі түсті қаламдары немесе санамақтар, бос стакан беріледі. Сөз айтқан бала, сөзді буына бөліп, айтқан әр сөзіне бір қаламнан стаканға салып отыруы керек. Бір сөз екі рет қайталауға болмайды. Ойлаған сөздерін буына бөліп.	«Төңірім» Мақсаты: Балалар екі бірдей заттарды таба алады.	«Жалпы атауын айт» Үтік, шапсорғыш, тоназытқыш – ... (тұрмыстық құралдар) Анар, Жанар, Фарид – ... (адам есімдері) Тақия, орамал, тымақ – ... (бас киім) Етік, бөтенке, кроссовки – ... (аяқ киім) Дәптер, өшіргіш, сызғыш – ... (мектеп құралдары)	«Не әртүрлі?» Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады.
I - ұйымдастырылған іс-әрекет					
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Сөйлеуді дамыту тақырыбы: Күзгі жанырақтар. Міндеті: Сөздік қор: Заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың	Сауат ашу негіздері тақырыбы: Буын Міндеті: Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу. Суретпен не көріп тұрсындар? Ал енді осы сөздерді сендерден	Сауат ашу негіздері тақырыбы: Буынды сызба түрінде көрсетіп үйренеміз Міндеті: Сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер	Сауат ашу негіздері тақырыбы: Буынға бөлейік Міндеті: Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты	Көркем әдебиет тақырыбы: Ақымақ қасқыр Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейнесін қимылдың

қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. Иә, балалар, күз мезгілінде жанырақтар жерге түсіп, сары алтындай болып жарқырап жатады. Байқап қарасандар, жанырақтардың бәрі бірдей сары емес, қызғылт, қоңыр болып көрінеді. Тура бір даланы бояп тастатан тәрізді. Ақын Қ. Шанғытбаев табиғат туралы көптеген өлеңдер жазған. Сол өлеңдерінің бірі – «Күзгі жапырақтар». – Өлең шумағын зейін салып тыңдасандар, күзгі бақтың кандай керемет екенін сезінесіңдер. Күзгі жапырақтар Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырық. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. Күншуаққа маужырап, Жатыр еді атырап. Ағаштардан жамырап, Ұшты кенет жапырақ. Ой, алақай, тамаша, Шашу шашты жапырақ. Бақтың іші алаша, Аунар ма еді жатып ап. – Өлеңде қай мезгіл бейнеленген? – Не жайлы айтылған? – Ақын жапырақтарды неге теңеген? – Бұл өлеңнен жапырақтардың жерде алаша сияқты жататынын, алтындай жалтырайтынын, желмен түскен жапырақтар шашуға ұқсап	алыста тұрған сияқты созып, айтайлап айтып көріңдер. <i>Балалар сөздерді айдайлап, созып айтады: лақ, қас-қыр, баа-дар-шам.</i> Сөздерді қайталапқызады және буынға бөліріп айтқызады. – Дауысты дыбыстар буын құрайды. Сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болады. Сөздерді созып, дауыстап айтқанда, сөздің қанша буынын тұратынын білуге болады. – Буын – сөйлеу мүшелерінің тұрастай қимылынан пайда болған бір немесе бірнеше дыбыстың тіркесі. Дауысты дыбыс өз алдына тұрып та, төңірегіне дауысыз дыбыстарды алыпта буын құрайды. Сөзде қанша буын бар екенін білу үшін, алақандарымызбен шапалақтаймыз. <i>Педагог қолын шапалақтау арқылы лақ сөзін буынға бөледі: «лақ» деп бір рет шапалақтап, «лақ» сөзі бір буыннан тұратындығын түсіндіреді.</i> Педагог балаларға «қасқыр» сөзін буынға бөліреді. «Қас-қыр» сөзін екі рет шапалақтап айтады. «Қасқыр» сөзі неше буыннан тұрады? – Екі буыннан тұрады. – Иә, екі буыннан тұрады екен, өйткені «қасқыр» сөзінде созылып айтылатын екі дауысты дыбыс бар. Педагог балаларға «баа-дар-шам» сөзін буынға бөліреді. Осы сөзде үш дауысты дыбыс бар екенін анықтатып, сондықтан бұл сөз үш буыннан тұратындығын түсіндіреді. Бір буынды сөздер: ақ, ат, бақ, бас, доп, тас, топ т.б. Екі буынды сөздер: ал-ғыс, а-дал, а-дым, а-зат, ай-бын, ай-на, жа-зық, жан-быр т.б. Үш буынды сөздер: а-за-мат, бал-мұз-дақ, бас-пал-дақ, кө-гіл-дір, сыр-ға-нақ т.б.	Құрастыруға (ауызша) үйрету. Педагог сызғыштың суретін көрсетіп, осы сөзді буынға бөліреді. – Сыз-ғыш – екі буын. – Балалар, сендер сөзді тіктөртбұрышпен белгілейтінмізді білесіңдер. Сөзді буынға бөлу үшін, осы тіктөртбұрышты сызықшалармен бөлеміз. Буындардың жазылуын сызба түрінде былай көрсетеді (тақтаға сызып көрсетеді немесе сызбасын іледі): сыз-ғыш. Педагог суреттерді көрсетіп, осы сөздерді буынға бөліреді. ө-шір-тіш кі-тап Тіктөртбұрыш сөзді білдіреді, ал сөзде неше буын болса, төртбұрышты сонша бөлікке жотарғы жағын сәл шығарып бөлеміз. Дидактикалық ойын: ☐ Сөйлемдерді талқылау. ☐ Ойын шарты: балалар педагогтің бастаған сөйлемін жалғастырады және сол сөзді буынға бөліп созып айтады. – Өзімің үлкен бауырым ... (<i>а-за</i>) – Қыз құлағындағы әшекей ... (<i>сыр-за</i>) – Ат тұатындағы темір ... (<i>та-за</i>) – Қап-қара құс ... (<i>қар-за</i>) – Шегені қаратын ... (<i>бал-за</i>) – Ең үздік баға ... (<i>бес</i>) – Білім алатын құрал ... (<i>кі-тап</i>) – Дөңгертке жазатын ... (<i>қа-лам-сан</i>).	қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жотарғыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. «Өз атыңды буынға бөл» ойын-жаттығуын ойнатады. Дауысты дыбыс жеке өзі ғана бір буын құрай алады. Мысалы: А-рай, А-сыл. ☐ Буынға буын қос дидактикалық жаттығуы Мақсаты: басталған буынға буын қосып, сөз құрап, айта білуге, шапшаңдылыққа, зейінділікке баулу. Көрнекілік: ұсақ жалаушалар, ойыншықтар. Ойын шарты: балалармен жеке-жеке немесе 2 топқа бөліп, өткізуге болады. Жылдам ойылап, келесі буынды табу. Педагог сөздің басқы буынын айтады, балалар сөзді тез аяқтайды. <i>Ау-(па). Ал-(ма). Са-(ра). Сә-(біз). Қа-(уын).</i> Мысалы: <i>үй-рек, бүр-кіт, қар-ға, тыр-на, тор-ғай, та-бақ, ә-теш, же-лім, қа-ғаз, қай-шы, қа-лам, кі-тап.</i> Ойын соңында, жеңімпаз бала, анықталып, мадақталады. Дөңгертмен жұмыс 1. Суреттердегі заттарды ата. Буынға бөл. Тиісті сызбамен қос. 2. Суреттерді ата. Буынға бөл. Сөздер неше буыннан	интонациясы мен мимикасын беру, қойылтымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. Ұйқасын тап. Моп-момақан өзі, Сүп-сүйкімді ... (<i>қозы</i>) Педагог ұйқасын табуды ұсынады, жеке жұмыс жүргізеді. Дидактикалық ойын: «Жануардың дауысын сал». Қасқырдың дауысын сал –) у-у-у. Ешкінің дауысын сал – бе-ө-ө. Қойдың дауысын сал – мә-ө-ө. Педагог ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналауды ұсынады. Сикырлы қоржыннан алған ертегі кейіпкерлерінің суреті бойынша рөлдерге бөлінеді. Қалған балалар көрермен болады. Сахналау аяқталғанда көрермендерге бастарын иеді. Көрермендер қол шапалақтайды.
---	---	---	---	---

тұратынын айт.

Бұрышты белгілеу

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

3. Түрлі орынға

Алақаншын ишарлап, Қолдарыңды, баулап, Алақаншын ишарлап, Қолдарыңды, баулап

4. Түрлі сызықтарды бастып

5. Бастып

Бұрышты белгілеу

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

3. Түрлі орынға

Қолды алақаншын ишарлап, Қолдарыңды, баулап, Алақаншын ишарлап, Қолдарыңды, баулап

4. Түрлі сызықтарды бастып

5. Бастып

Дидактикалық ойын: ☐ Кім көп сөз біледі? ☐ Шартты: әр балаға түрлі түсті қаламдары немесе санамалар, бос стакан беріледі. Сөз айтқан бала, сөзді буынға бөліп, айтқан әр сөзіне бір қаламнан стаканта салып отыруы керек. Бір сөз екі рет қайталауға болмайды. Ойлаған сөздерін буынға бөлігіз. ☐ Сөз жарыс ☐ дидактикалық ойын

Балалар, «Сөз жарысын» ұйымдастырайық. Мен бір тақырып айтсам сендер сол сөздерді буынға бөлулерің қажет. Мысалы: ылдыстар, жануарлар, түстер т.б. Кім көп сөз айтты, буынға бөлсе, сол жеңімпаз болады (сөз айтшы, буынға бөлген балаға түрлі түсті қаламнан беріліп отырады). Қаламдары санау арқылы жеңімпаз анықталады.

Бұрыш

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

Бұрыш

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

Бұрыш

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

Бұрыш

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

Бұрыш

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

шапшылатынын, күз мезгілінің дарқан, көң екенін білдік.

Күз мезгілі қандай? Күз мезгілінде айнала сары болады. Ағаш жапырақтары жерге суырып түседі. Жер бетін жапырақ жаппақ. Бір жер сары, бір жер – қызғылт сары. Керемет көрініс.

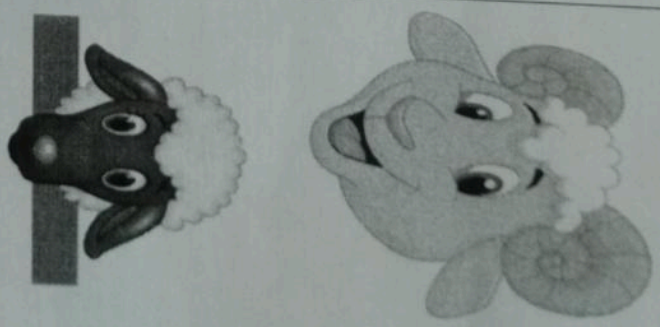
сөздік жұмысын жүргізу. Ағаша, жамбырап деген сөздердің мағынасын түсіндіреді.

Ағаша – төсеніш, жамбырап түсу – жамбырақтардың көп түсуі. Сендерге өлең ұнады ма? Ендеше мен қайталап оқимын, сендер естеріңе сақтап алуға тырысыңдар. Балаларға өлең жолдарын бірнеше рет қайталау арқылы өлеңнің бірінші шумағын жатталады.

«Қай ағаштың жамбырағы?» Ойын шарты: Әр жапырақтарды өзі өсетін ағаштарына апарып ілу. Дәптермен жұмыс: Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады.

Бұрыш

Суреттемелі әртүрлі етә. Бұрышты белгілеу. Түрлі сызықпен етә.

Кауіпсіздік ережелерін біліп жүрі!
Үзіліс Тіл жаттығулары:

«Аударыстас»

- Мақсаты:** -әр түрлі түстерді қайталап бекіту;
-сөздік қорын байыту;
-дыбыстарды дұрыс және анық айтып бекіту;
-балаларды : «Қандай?», «Не істейді?» т.б. сұрақтарға толық, сөйлеммен жауап беруді үйрету;
-заттардың түрін, түсін, дәмін, пішінін дұрыс айтып қайталау;
-дыбыстың сөздегі орнын тауып айту;
-балаларға сөз тіркестерін және сөйлемдерді құрастырып айтып үйрету;
-балалардың еске сақтау, есту, ойлау қабілеттерін және зейіндерін дамыту;
-қолдың ұсақ моторикасын дамыту;

2 - ұйымдастырылған іс-арекет

Иллюстрацияларда кімді көріп тұрсыздар? Балалар қандай жатдайға ұшырады?

Қоршаған орта Тақырыбы:Кауіпсіздік мектебі. Міндеті: Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау (бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, ойнамау, бөтен машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындамау, олардың соңынан ермеу).	Математика негіздері тақырыбы:Заттарды өлшемі бойынша салыстыру. Міндеті: Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу.	Математика негіздері тақырыбы:Заттарды өлшемі бойынша салыстыру. Міндеті:Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. Оларға кеудеше мен шалбар таңдайды. — Шалбар мен кеудешелерді қалың немесе жұқа деп айтыпайды, оларды ені кең-тар деп айтады. — Шалбарды енімен қалай орналастырамыз? Балаларды алдымен көзбен, содан кейін	Математика негіздері тақырыбы:Заттарды өлшемі бойынша салыстыру. Міндеті: Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсіну	Қоршаған орта тақырыбы: Табиғатпен танымдау. Міндеті: Тірі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. «тірі табиғат» ұғымымен танымдау (ағаш, гүл, т.б.); тірі табиғат заттарын адамның қолымен жасаған заттардан ажырата білу. Педагог табиғат туралы өлең оқиды Табиғатым тамаша Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейдіші жараса.	«Ауа райы» деген сөзді қалай түсінесіңдер? Неліктен адамдар ауа райын бақылайды? Адам өміріне ауа райының өзгеруі қалай әсер етеді?
---	--	---	---	---	--

Балалар өз ойларын айтады. Қорытынды: Жел, қар, бұршақ, тұман, дұмал – барлығы ауа райының белгілері. Ауа райында әрдайым өзгерістер орын алып жататын сол себепті үлкендер мен балалар ауа райын алдын ала біліп, соған лайын болып жүреді. Бұл ақпарат олар үшін маңызды, себебі ауа райына сай киіну аса қажет. Ауа райының өзгеруіне байланысты қауіпсіздік ережесін сақтаудың қатгласын бірге дайындайды. – Жаз мезгіліндегі қатты ыстық адам өміріне қауіпті. Әсіресе түскі мезгілде далаға шығуға болмайды. Ойнауға танергентісін ерте және кешкі уақытта шығу керек. Өзімен бірге су алып, басқим кино керек. – Қыс мезгілінде қатты аяз болады. Балалар тонып, үсіп қалмауы үшін кейде мектептерде сабақ тоқтатылады. – Қыста жиі көктайпақ болады. Ол машиналар мен жаяу жүргіншілер үшін қауіпті. Көліктер мұзда сырғанап, басқа көліктер мен жаяу жүргіншілерге соқтығысуы мүмкін. Көктайпақ кезінде табаны тайтанамайтын етік кино керек. Мұз үстінде жүргенде тізені сәл бүгіп, қолды екі жаққа созып, қадамды жиі алып жүру керек. Егер құлайтынды сезінсең, мүмкіндігінше қырменен құлау керек. Бұл бас пен аяқ-қол жарақатынан сақтайды. – Үй шатырындағы мұз сүнілілері де қауіпті. Басына құлап түспес үшін үй маңынан алыстау жүріп, абай болу керек. Педагог балалардың найзағай туралы не білетіндерін анықтайды.	цифр ретімен, аяқтарын «суламай» «тастардың» үстімен жүреді (цифрды ретін шатастырмайды). «Гномдар бізге қонаққа келді». (Демонстрациялық материал – 2, 2.1 және 2.2-кесте). Проблемалық сұрақ. – Барлық гномдар бірдей ме? «Олармен жақынырақ танысайық». Педагог балаларға «үлкен – кішкентай», «түс», «алдында – артында», «алды», «арасында», «жанында» деген сөздерді пайдалана отырып, суретте бейнеленген әр гномды сипаттауға көмектеседі. Балалар ойын жағдайына қосылады. Гномдар бейнеленген суреттерді қарайды, олардың өлшемі, түсін, кеністікте орналасуын анықтайды. Педагог балаларға, біз гномдарды үлкенді – кішілі және киімінің түсімен салыстыруды деп түсіндіреді. Енді оларды бйіктігі мен қалыңдығы бойынша салыстыруды үйренейік. – сурет кескіндері. Гномдарды өсу ретімен орналастыруды ұсынады: алдымен ең аласаы, содан кейін бйіті. – Сіз мұны қалай жасайсыз? Алдымен көзбен анықтап, содан кейін бір-бірінің жанына қойып, тексеруді ұсынады: ол аласа ма немесе	бір-бірінің үстіне қою арқылы таңдауға шақырады. Гномдар балалармен осыған ұқсас жұмыс жүргізіледі. Педагог бірнеше балаға (5 адам) шығып, бір-бірінің артынан тізіліп тұруды ұсынады. Қалған балалар оларды сипаттайды: үлкен-кішкентай, киімінің түсі, бір-бірінің артына орналасуы. Топ балаларының осы қасиеттерін анықтайды. Балалар тапсырманы орындап, 5 және одан да көп заттардың өлшемін анықтайды және олардың қасиеттерін үлкен, кіші, орташа, негізгі түстер сөзін қолдана отырып дауыстап айтады. Дәптермен жұмыс Педагог 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Суретке қарап, не бейнеленгенін айтады. Барлық заттардың көлемі бірдей ме? Үлкен заттарды – көк, кішкентай заттарды – қызыл түспен қоршап сызады. 2-тапсырманы орындайды. Заттарды қарайды, оларды белгілеріне қарай бөледі: түсі мен өлшемі. Осы екі белгіге сәйкес суреттерді жапсырады. Заттардың орналасуын сипаттайды. Педагог жеке жұмыс жүргізеді. Демонстрациялық материал, 3, 4-кестелер. Практикалық жұмыс Кесілген пақтарды	дәптермен жұмыс. Педагог 6-беттегі №3 тапсырманы орындауға ұсынады. Педагог фигураларды атауға шақырады. Әрі қарай әр фигураны басқа торкөзге жылжыту керек екендігіне және өлшемін өзгертуге назар аударады. Балалардан тапсырманы орындар алдында ауада қолының қимылын көрсетуді сұрайды. Педагог балалардың партада дұрыс отыруына назар аударады. Жеке жұмыс жүргізеді. тіршілік етеді. Булар – жанды табиғат. Олар өмірге келеді, өседі, жетіледі, көбейеді, тіршілігін тоқтатады. Жанды табиғатқа жататын да ауамен дем алады. Педагог қысқаша қорытынды жасайды: «Табиғат – адамның қатысуынсыз пайда болған және барлық жанды табиғат бөліктері өмір сүре алатын жаратылыс». Көл туралы кім біледі? Балалар, көлдің суы қандай табиғатқа жатады? Судың қандай пайдасы бар? (Балалардың жауабы тыңдалады). Педагог Көлтауықтар мен балаларға жанды, жансыз заттарды салыстыруды, адам қолымен жасалған заттардан ажыратуды ұсынады. Балалар гүл, жапырақ, бұта, ыдыстағы алма, жүзім, алмұрт жанды табиғатқа жататынын, ал гүл отырғызылған ыдыс, топырақ, тастар, сүкүйтші, күрекше, алжапқыш, сөрелер жансыз табиғатқа жататынын анықтайды. Күннің шығып кел жатқан шапағы және ормандаты құс, аңдардың суреті көрсетіледі. Балаларға Күннің жер бетіне тіршілік сыйлайтынын туралы айту. Егер Күн Жерді өз сәулелерімен нұрландырмаса, жылытпаса, онда біздің ғаламшар өлі мұзды шөлге айналар еді, онд мәңгілік түн орнар еді, өсімдіктер, тіршілік иелері болмайтын еді. Өйткені
---	---	---	---

Жанбыр жауған кезде күн күркіреп, найзағай ойнайды.

Найзағай – бұлттардың өзара соқтығысынан пайда болатын атмосфералық қысым. - Адам өміріне найзағай қауіпті ме?

Найзағай кезінде қандай ережені сақтау қажет?

Балалар тапқырарға қатысын, өз ойларымен бөліседі. Талқылау барысында шығатын

қорытынды:

- Найзағай кезінде жеке тұрған ағаш түбіне жасырынуға болмайды. Биік ағашқа найзағай жиі түседі.

- Егер найзағай кезінде сула жүрсен, жылдам жағаға шық. Найзағай суға түссе, қатты зардап шегуін мүмкін.

- Найзағай кезінде қолшатырмен көшеде жүрмей, жанбыр толастауын аялдамада, дүкенде тосу керек.

«Біз – қуатты ағашпыз», Балалар өздерін үлкен ағаш деп елестетеді. Ұйытқыған жел оңға, солға соқты. Балалар денесін иіп, басын қолдарымен құшақтайды.

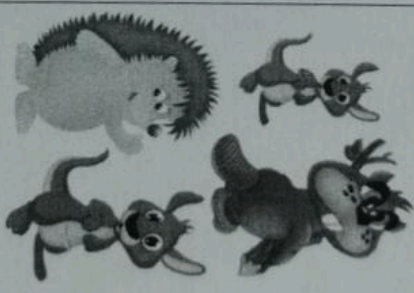
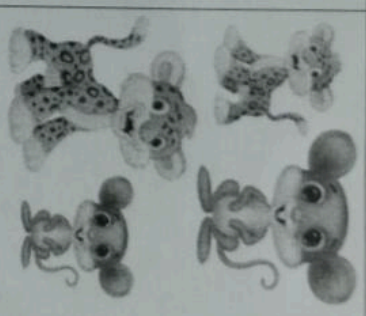
– Дәуыл дегеніміз не? Ол қандай қауіп төндіруі мүмкін? педагог ақпартаты: Дәуыл – қатты ұйытқыған жел. Күшті дәуыл үйдің шатырын ұшырып, ағашты, теле-траф бағаналарын тамырымен жұлып, тіпті машиналарды үйіріп алып соғалды. Уақытылы жасырынып үлгермесе, адамды да көтеріп лақтыруы мүмкін, ұшқан заттар, үйінділер, қираған ғимараттар басып қалу қауіпі бар. Құйыннан қорғанудың ең жақсы тәсілі – үйден шықпау, далада жүрсен, кез келген ғимаратқа жасырыну. Ал ашық далада шұңқырлы жерге қатты жабысып жату тиімді. Құйын қатты бұршақ

Биік пе?

балаларға жүлпен немесе топпен таратады.

Парақты жіктеуге арналған тапсырма: көлемі бойынша үлкен және кіші; түсі бойынша – сары, қызыл, жасыл.

өсімдіктер өмір сүру үшін күн сәулесі мен жылулы қажет етеді. Өсімдіктерді өз кезегінде, адамдар мен жануарлар қорек етеді. Демек Жерде Күннің арқасында өсімдіктер, жануарлар, адамдар бар екені. Ал жарық пен жылуудың негізгі көзі – Күн. Бұл жылдыз болмаса, Жер бетіндегі тіршілік болмас еді. Балалар, Күн қандай табиғатқа жатады? – Жансыз табиғатқа. Ал Күн сәулесі біздің Жерге түспесе, онда тіршілік бола ма – Жер қараңғы болады, аяз болып, бәрі қатып қалады.

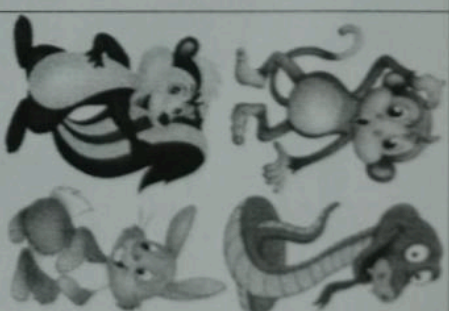
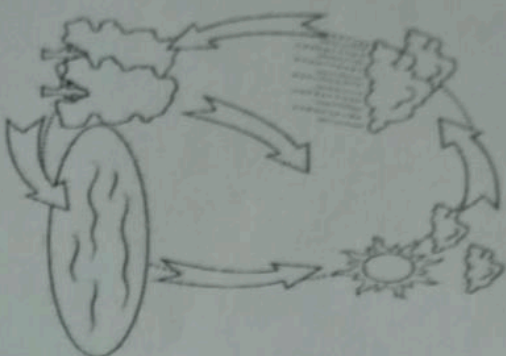

«Адамға күнделікті

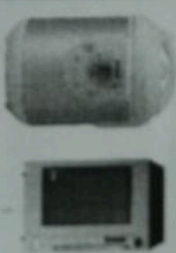
жұмысын жеңілдететін нәрселерді тап» ойыны. Педагог ойын ережелерін түсіндіреді.

– Мен сендерге әртүрлі суреттерді көрсетемін. Егер суретте адамның күнделікті өмірде жұмысын жеңілдететін зат көрсетілсе, шапалақтайсыңдар, ал егер ол басқа зат болса, шапалақтамай, тыныш отырасыңдар.

мен сөзге ұярауы да мүмкін.

Педатор балаларға ортуры
сүреттерді көрсетеді: шар,
жіржуғыш машинне,
автомобиль,
жалауша, миксер, гүл,
электр пеші

Үзіліс өз қалауынша жай қимыл ойындары

Суретті ты ұстарту:

Ша - ша - ша

Аяшның шаңасы тама (ша)

Са - са - са

Қасқыр соқты Мұ (са)

Ол - ол - ол

Ағашта лимон м(ол)

Ра - ра - ра

Дүкеннен нан алды Са (ра)

Із - із - із

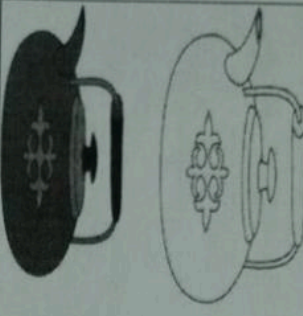
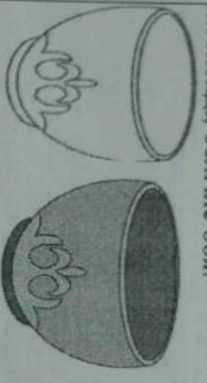
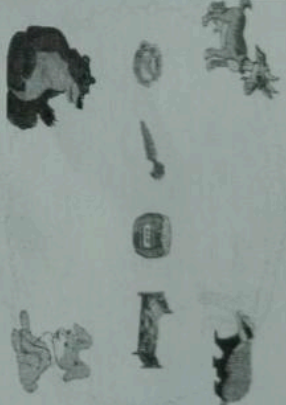
Тамалда қосты сәбі(із)

Жу - жу - жу

Ыдысты тазалап (жу)

Қауіпсіздік ережесі, әлеуметтік эмоционал ды дағдыларды қалыптастыру

Қазақ тілі тақырыбы: Шәйнек Міндеті: Сөздік қор. Қазақ халқы заттарын білдіретін азық-түлік атауларымен таныстыру сөздермен толықтыру асуы заттарын атайды, шәйнектің асуы заттарына жататынын, оны пайдаланғанда сақтау қажет қауіпсіздік ережелерін ажыраталы. - атауды айтпай, дыбыстық талдау жасап, қанша екеңдігін білсін. «Ә» дыбысының орнын табыды. - шәйнек үй заты, оның бөліктерін, қалай пайдалану керектігін тұжырымдайды; - шәйнек сыртындағы оюдың қандай түрге жататындығын, мені бейнелейтінідігін еске түсіреді; - қарындашпен бояйтын шәйнек бөлігін қосып, қарындаштың жетістік-жетпейтінідігін нақтылайды, сонан соң бояу әлсіздігі бойынша нөмірлейді Диагностикалық ойын «Бұл не?». Мына кітапшала қандай заттар бейнеленген? Асуы заттарын. Барлығына қорға қандай бөлігі бар? <i>Ою.</i> Шәйнек – не үшін қажет? Оны қай кезде пайдаланамыз? Қандай қауіпсіздік шараларын еске сақтау керек? 1. Кітапшаны бұлаңға бөлігіні жазылған ас үй заттарының атауы; қанша бұлаңнан, дыбыстық талдау жасаймыз. «Ә» дыбысының орнын табыды. <i>(танымдық дайын)</i> 2. Жетістік ертілері	Қазақ тілі тақырыбы: КЕСЕ Міндеті: Сөздік қор. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, суреттер, фотолар, альбомдармен жабылдықталған орта құру. асуы заттарын атайды. түрлерін, пішінін ерекшелігін ажырату дағдысын меңгереді; - атауды айт, жетістік ертілерді толықтыр; - суреттегі кесені салыстырып, қандай ою екенін белгілейді; - ұқсастық пен ерекшелікті ажырату дағдысын қалыптастырады; - қандай түсті қарындаш керек, керек еместігін тандау дағдысын қолданады; Диагностикалық ойын «Бұл не?». Мына кітапшала қандай заттар бейнеленген? 1. Кітапшаны кем ертілерді толықтыр. Дыбыстарды анықта. Құты, торсық, шара неге бір бетте тұр анықта <i>(танымдық дайын)</i>. 2. Кесе мен шәйнек сыртындағы оюды салыстырамыз. 3. Ұқсастығын, ерекшелігін анықтаймыз. 4. Суреттегі кесе түрлеріне қарап, олардың бір-бірінен пайдаланудағы ерекшелігін тұжырымдаймыз. 5. Қарындаштарды кесе	Сөйлеуді дамыту тақырыбы: «Ең тәтті дүние» ертегісі (К. Мырза Әли.) Міндеті: Сөздік қор: Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды тандай білу. К. Мырза Әлидің «Ең тәтті дүние» әңгімесін мәнерлеп оқып беру. Борсық деген жыртықш жануар екенін айтып өтеді. Хауғанаттар қайда кездесті? Олар не жайлы әңгіме айтты? Қой үшін не тәтті екен? Ешкі үшін не тәтті екен? Аю үшін не тәтті екен? Ал борсық үшін не тәтті екен? Балалар әңгімеде жануарлар немі ұнатса, сол тәтті екен. Әңгіме мазмұны сендерге ұнады ма? Диагностикалық ойын: «Тандап ал да, атын айт». Ойын шарты: Аңдар мен жануарлардың қиынды суреттері ішінен біреуін тандап алып, атын айтады және оның жүрісін салып береді. Жанылтанаш жаттау Педагог жанылтанаш қайталау арқылы балалардың тілін жаттықтырады. Қай тай лақтай? Қай лақ бармақтай?	Көркем әдебиет тақырыбы: Ақымақ қасқыр Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерге кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейнесін қимылдың, интонациясы мен мимикасын беру. қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дәрбес орындау Балалар, бір сәт көзімізді жұмып, ертегілер әлеміне саихат жасайықшы. Қиялдан, көз алдымызға елестетейік. Енді көздеріңді ашыңдар. - Қандай ертегілерді көз алдымызға елестеттік? Жұмбақ: Жол бойында жортқан, Сыбығтысын тартқан. <i>(Қасқыр)</i> - Қасқыр қандай аң? - Қасқыр туралы қандай ертегі білесіңдер? Балалар, бүгін «Ақымақ қасқыр» ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегінің басқа жанрдан айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан құрастырады. Ертегіні оқып беріп, Мазмұнын ашу Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар: - Ертегі қалай аталды? - Қасқыр жайылып жүрген немі көрді? - Қой қасқырға не деп жауап	Шығармашылық бейнелеу әрекеті тақырыбы: Күлгі орман Міндеті: Туу, прек, жігітке, жатқан сылықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жекпілдерді, нүктелерді іртекты орналасыра отырып, қарпайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бақыту, түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру, ая және түрлі-түсті фондарды қолдана отырып, түсті талдау. күлгі орманының суретін көрсетіп өлшемелесті, талдау жасайды. балалар өз ойларын айтты. - күлгі орманының суретін салу жолдарын педагог түсіндіреді. қалқыл қолмен қойып алу. ортағына көкжиек сызығын сызу жамыннан көріністің ағылдар үлкен, алысдағы бейнелер кіші болып салынатынын, бояу түстерін тандауға бағыт беріп түсіндіріледі: - балалардан күлгі орманының суретін салу үшін не деп бақыту, ағылдарды қалай салу керектігі сұралады: - балалар дәптермен жұмыс жасайды, суреттерді салып, бояу түстерін дұрыс тандауға бағыт беріледі. - ағылдарды салу да алдымен діңін, содан кейін бұтақтарын салып алдымыз да ең соңынан жанырақтарды саламыз. - жанырақтардың түстері күлге қандай болады: сары, қызыл, сары, қоңыр, кейбір жанырақтар қызыл түске де боялады т.б. - ол үшін қалқаланды сары түсті бояуға бағыттың алдымыз да, сүлкі
---	--	--	--	--

толтырады, дауысты, дауыссыз белгілерді бөйледі; 3. Шайнекті немен қайнатуға болатынын түсінеді; 4. Шайнек бөліктері: шайнек, қаппак, ұстатышы, шүмек. 5. Ою қалай аталады ол немі бейнеледі – <i>мүйіз ою</i> 6. Боялмаған шайнек бөліктерін боялған шайнекке қарай отырып, қарындаштармен қосамыз. Бояу алгоритмін нөмерлейміз 	бөйітін бөліктерімен сызық арқылы жанапастыр. 6. Қандай түсті қарындаш артық (х), қандай түс (+) жетпейді, белгіле боя. 	Екіне тастау дауыссыз белгілерді бөйледі 	берді? Қалай құтылды? – Қасқырға тағы не жолығалды? – Елші қасқырдан қалай құтылады? – Ертегі қалай аяқталды? Ертегі жүйесін сурет бойынша айтып бер. Үй жануарларын ата. Үй жануарлары туралы не білесің? Қой қасқырды қалай алпады? Елші қасқырдан қалай құтылды? Досыңмен кейіпкерлердің диалогін құр	жату тәсілімен бұтақтарға дақ түсіреміз (өзі үлгі түрінде бірнеше жаппрақ салып көрсетеді). Күз Ой, балалар, балалар. Қымырқай күз болыпты. Құрап жаппрақ соғыпты. Ел егінін орыпты.
---	--	---	---	---

Үзіліс үстел үсті ойындары «Құрылысшы»
4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру тақырыбы: Әдемі жүріп үйренеміз Міндеті: Тене-тендікті сақтау. Заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру. Скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкішені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру Жалпы дамытушы жаттығулар.	Музыка тақырыбы: «Сабантойды тойлаймыз» Міндеті: Музыка тыңдау. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Балалардың музыкалық аспаптарды ойнау. Балалар музыкалық аспаптарды қарапайым, таным әуендерді жеке және	Дене шынықтыру тақырыбы: Әдемі жүріп үйренеміз Міндеті: Секіру. бір орында тұрып, алға қарай 3–4 м қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қашықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 м) қос аяқпен секіру; қос аяқпен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 м), оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен (арақашықтығы 3 м), бір орында тұрып биіктікке секіру (6-8 метр);	Дене шынықтыру тақырыбы: Денсаулық сабаты Міндеті: Жүру: белгі бойынша басқа бағытқа бұрылып жүру, қолдың бастапқы қалыптарын өзгерте отырып, әртүрлі қарқынды секіріштен аттап жүру; Тене-тендікті сақтау: шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру Музыкалық-ығармашылық қимылдар. Түзу бағытта алдымен жүру. Жұбымен шенбер бойымен жүру	Музыка тақырыбы: «Сабантойды тойлаймыз» Міндеті: Музыка тыңдау. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Ән айту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Балалардың музыкалық аспаптарды ойнау. Балалар музыкалық аспаптарды қарапайым, таным әуендерді жеке және
---	--	---	--	--

Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкесіне қою. Саусақтарды айкастырып, алға-жоғары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бұру). Қолды кезек жоғары-артқа көтеру. «Ғарышкерлер» кимыл-қозғалыс ойыны. Балалар қол ұстасып шеңбер бойымен тактап айтты жүреді: «Зымыранмен зымырап, Ғарыштарға ұшамыз. 1-2-3 – кешіккенге орын жоқ!» дегенде балалар жерде сызылған зымырандарға отыруға тырысады. Әр зымыранда 5 дөңгелектен сызылады. Бұл – «сазхат-шылардың» орны. Кешіккендер шеңбер құрып тұрады. Оларға басқа тапсырмалар, яғни жаттығулар орындауға болады. «Мүсін сомдаймыз» жұппен массаж ойыны Балаларға жұп тандау ұсынылады. Бір бала – мүсінші, екінші бала жұмсақ, иілгіш сазбалшық ретінде болады. Мүсінші «сазбалшықты» мұқият иіп, мүсін жасайды, оның атын атайды. Содан кейін балалар рөл алмасады.	шатын топпен орындауға үйрету. <i>Музыкалық-драматтық кимылдар</i>: «Марш» (Е. Андосов) Балалармен сабантой туралы әңгіме өткізіп, ол мерекенің қандай кезде болатынын, не үшін тойланатынын туралы мәлімет беру. Суреттерден әңгіме құрастыру, балалардың тіл байлығын жетілдіру. <i>Музыка тыңдау</i>: «Тойбастар» күйі (Д. Нұрпейісова). Күйді тыңдай отырып алған әсерлерін ортаға салу, күйдің мағынасын түсіндіру. Д. Нұрпейісова туралы мәлімет беру, портретін көрсету. Әнайтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. <i>Ән айту</i>: «Сабантой» (Е. Хасанғалиев). Педатог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әндібір-бірін тыңдай отырып, айтайламай, дауысқа күш түсірмей, табиғи дауыспен айтуға үйрету. Үйренгеннен «Жау, жау, жанбыр» (К. Дүйсекеев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, анырағымен орындауға баулу. <i>Биігер</i>: «Көңілді қолшатырлар биі» (педатогтің таңдауымен ұнтаспада). Би элементтерін мәнерлеп орындауға үйрету. Еске сақтауға, ырғақты сезіне орындауға қалыптастыру.	Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкесіне қою. Саусақтарды айкастырып, алға-жоғары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бұру). Қолды кезек жоғары-артқа көтеру. «Классиктер» Бір аяқтап секіре отырып, алдындағы тасты екінші аяғымен қозғалтып алға жылжу. Нұсқау – аяқты жерге қойғанда табанның алдыңғы бөлігіне сүйене отырып серпілу қажет. (Ж, Ө) Бір-біріне бастан асырып доп лақтыру (қашықтық 3 метр). Балалар доппен ойнауға өзіне жұп таңдайды және бір-бірінен 3 метр қашықтықта тұрады. Доп лақтыру күшін саралап, допты жұбының қолына тура беру дағдысына назар аударады. Нұсқау – допты қатып алған бала доптың ұшу бағытына сәйкес алға немесе артқа қадам аттауы тиіс. «Өзіңді қолға ал» «Сен бір нәрсеге алданды, біреуді түрткі қалғын келсе, не болмаса қолыңа түскенді лақтырғын келгенін сезінсең өз күшіңді өзіңе дәлелдеудің ең қарапайым жолы – шынтақтарыңды алақаныңмен қапсыра	Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Салауатты өмір салтынның маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, кимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту, «Денсаулықты нығайтамыз» ойын жаттығуы «Қолды күнге қарай созыңдар. Күн сәулелері ананың жұмсақ алақанындай бізді құшағына алып, аймап, сипалап, жылу береді. Сықырлы күн реніш пен ауру-сырқауды ерітіп, жүректерді махаббатқа, сүйіспеншілік пен денсаулыққа толтырыл». Белгіленген жерге дәл секіруге, жерге түскенде теп-теңдік сақтап, аяқты дұрыс қоюға назар аударады. Көшпенді қойылған сатыла алақан мен табанға сүйеніп төрт-тағанды еңбектеу. Нұсқау – аяқ пен қолдың қозғалысын үйлестіру, қозғалыс кезінде бір-біріне кедергі келтірмеу, арақашықтықты тура сақтау – қозғалыс басталатын сызықтан белгіленген нүктеге дейін. Бастапқыда тақшаларын ұстағанда төрт саусақ үстінде, бас бармақ астында болады. Қажет болған жағдайда сақтан-дыру қағдамдарын етіледі. Дене қисаюының профилактикасы Тене-теңдік: басына қапшық қойып, қолды екі жаққа жайып алдымен жүру. Дене мен басты дұрыс ұстауға көңіл бөлу (сегер басты еңкейсе, қапшық құлап түседі). Нұсқау – тене-теңдік сақтау, аяқты қойғанда тақша ортада болу керек.	шатын топпен орындауға үйрету. <i>Музыкалық-драматтық кимылдар</i>: «Марш» (Е. Андосов) Балалармен сабантой туралы әңгіме өткізіп, ол мерекенің қандай кезде болатынын, не үшін тойланатынын туралы мәлімет беру. Суреттерден әңгіме құрастыру, балалардың тіл байлығын жетілдіру. <i>Музыка тыңдау</i>: «Тойбастар» күйі (Д. Нұрпейісова). Күйді тыңдай отырып алған әсерлерін ортаға салу, күйдің мағынасын түсіндіру. Д. Нұрпейісова туралы мәлімет беру, портретін көрсету. Әнайтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. <i>Ән айту</i>: «Сабантой» (Е. Хасанғалиев). Педатог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әндібір-бірін тыңдай отырып, айтайламай, дауысқа күш түсірмей, табиғи дауыспен айтуға үйрету. Үйренгеннен «Жау, жау, жанбыр» (К. Дүйсекеев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, анырағымен орындауға баулу. <i>Биігер</i>: «Көңілді қолшатырлар биі» (педатогтің таңдауымен ұнтаспада). Би элементтерін мәнерлеп орындауға үйрету. Еске сақтауға, ырғақты сезіне орындауға қалыптастыру.
--	---	--	--	---

	Ойындар, хороводтар: «Тенге алу» – қазақтың ұлттық ойыны. (Күй «Адай» Құрманғазы, ұнтаспадан). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балаларды естілікке, батырлыққа, табандылыққа баулу. Ұлттық ойынға қызығушылықтарын арттыру.	Күшпактай отырып кеуденен қыс – бұл төзімді адамның қалпы». Балалардың бір-біріне мейірімді болуын еске салады.	«Қарлығаш» кимыл ойыны Баға санына қарай құрсаулар қойылады. Бұл қарлығаштардың үйі болады, ортасында қақпан бар. Ойынға қатысушылар қарлығаш болып жылда әрі-бері жүгіреді, қанат қаққандай қолдарын саптап әлемі кимылдар жасайды. «Қарлығаш, қарлығаш, қарлығаш, біздің үйге ұшып кел!», – деп белгі берілген кезде тез үйді табады, үйді таппағандар қақпанға түседі.	Ойындар, хороводтар: «Тенге алу» – қазақтың ұлттық ойыны. (Күй «Адай» Құрманғазы, ұнтаспадан). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балаларды естілікке, батырлыққа, табандылыққа баулу. Ұлттық ойынға қызығушылықтарын арттыру.
--	--	--	--	--

Серуенге дайындық	Еңбегі адал жас өрен, «Мен дұрыс киіне аламын» мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру
-------------------	---

Балалардың дербес кимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ауладағы ойын құрылыстарын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу.

Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуге бақылау

Серуенге шықанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау. **Қауіпсіздік ережесін сақтау**

Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын тандау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.

Экологиялық білім беру және экологиялық мәдениет

Серуен	Бақылау: Аспанды бақылау Жұмбақ: Біртүтіккілем, Біртүксізкілем. (Аспан) Бақылау: табиғаттағы әгізгерістерді бақылау жұмысын жалғастыру.	Бақылау: Желдің соғылуын бақылау. Жұмбақ: Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қашады. (Жел) Бақылау: балалардың бақылау дағдыларын қалыптастыру; желдің	Бақылау: құстарды бақылау. Мақсаты: құстардың табиғатын, денесін бақылау; құстардың өмісін бақылау; құстардың қорғалу жолдарын білу. Ережелерді қайталау.	Бақылау: Жанбырды бақылау. Мақсаты: Тірі табиғат үшін жанбырдың маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Жұмбақ: Көтерілгеніңден, Аспандайың барамын. Біріккен қайта түскенде,	Бақылау: Күннің бақылау. Мақсаты: Тірі табиғат үшін күннің маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Қыста күннің қызуы төмендеуін туралы түсінік беру Кимыл-қозғалыс ойындары: «Довты
--------	---	--	--	---	---

Бұлттар сұру тәсілі Болатынын назар аудару. Тірі және өлі табиғат арасындағы өзгерістерді бақытау. Күннің сұлулығы, құстардың ұшып кетуі. Табиғат туралы түсініктеріңізді қара ламызу. Кимылды ойын: «Ұшақтар». Дәп-бөй-ойыңа қимыл жасау, алдыңшіді іс-қимылдарды бекіту. Көтеріңкі көңіл-күйде болу. Еңбек: құрғақ жапырақтарды жинау, гүлдерді түгел қызыл жинастыру. Үлкен адамдардың тапсырмаларын орындауға үйрету. Оларға көмектесу. Бастаған істі аяқтауға талпындыру. Өз бетімен ойындар ойнау: «Ұшақтар». Ұсынғылтанға қырып бойынша ойы нға өз еркімен қатысуға тәрбиелеу. Балалардың іс- әрекетін ұйымдастыруына көмек беру.	Сотуынанықтау; ағаштардың көңілді, бұлттардың аспанда тез көшуі, қатты желден ағаштардың жапырақтарының түсуі, жел бағытынанықтау. Жаздың күні жылқыдан болды; тыншар, ағаш басыннан қозғалуы; күз бен салыстыру. Тәжірибе. Желге қарсы жүгіру. Қорытынды. Желге қарсы жүгіру ки ын. Кимылды ойын: «Жел безек пен жүгіру». Жел безекті қолға алып жарысу, кім біріншімәрежегетеді, сол жеңімпаз болады. Еңбек: тәрбиешіге көмек. Үлкендерге қызмет көрсету. Ауланы тазартуға қатыстыру, жапырақтарды жинау. Өз бетімен ойындар ойнау: «Жел безек пен ойын». Ыңғайлы жағдайларды жасау, алд ыңшіді іс-қимылдарды дамыту. Көтеріңкі көңіл-күйде болу.	атын қарапайым еңбек тапсырма лар (мәселен, гүл сүю). Мақсаты: қарапайым тапсы рмаларды орындауға үйрету. Кимыл- қозғалыс ойындары: «Допты қуып жету», «Күнмен жанбыр» (мөлшері 2-3 рет). Мақсаты: бір- бірімен қатынасымызды қалмай жүгіруге жаттықтыру. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, даянда лып шығатын материалдармен ойындар. Мақсаты: қызығушылықта ры бойынша ойын тандау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым- қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	Өңіріңдердің атын. (Жанбыр) Бақылау: жанбыр кезінде, ауа райындағы өзгерістерді білуге үйрет у: сұраппан, бұлтты, бұлыңғыр жанбыр жауып тұр. Өзгерістерді көрсету; күзгі жанбыр жаққан сирек, жанбырдан кейін суық керсетісін ала кө пкелейін құрғамайды, өйткені күннің көз жоқ, жөнді теріңіз ылғылдап қалған, құстардың амақтары азайған соң олар ітүстікке ұшып кетеді. Кимылды ойын: «Кені қалам». Сызықтық баспай, балаларды белгілеген жерге ескерту. Жалпы ереже іс ақтауға тәрбиелеу (сыз ықтық баспасаң- ойыңнан шығасың). Еңбек: гүлзардағы жерді қолға алу. Үлкендерге қысқа дайындық кезеңінде көмек беру тәрбиелеу. Әдептілікке, өзінің еңбек құралдарын жинауға үйрету. Өз бетімен ойындар ойнау: «Қайықтар». Балалардың өз жолдастарымен бір шеші мге келуі және бір- біріне әрекеттің қимылымен жасауы.	қуып жету», «Күнмен жанбыр» (мөлшері 2-3 рет). Мақсаты: бір- бірімен қатынасымызды қалмай жүгіруге жаттықтыру. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, даянда алып шығатын материалдармен ойындар. Мақсаты: қызығушылықтары бойы нша ойындарда мүмкіндігінше қамтамас ыз ету және өз құрдастарымен қарым- қатынасқа түсе білуін қалыптастыру
--	---	---	--	---

Серуеннен
оралу

Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету.
Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету.
Үнемді тұтыну мақсаты: Су температурасын біртіндеп төмендеті отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру.

Тазалық

Сылдыр-сылдыр-сылдыр су.

Беті қолды арқыз жу.

Жуынған сен ардайым.

Аппак бетің маңдайың. (Сөйлеуді дамыту)

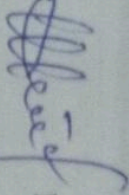
Жуыну алгоритмі

Балалармен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: Сурет салу Шығармашылық іс-әрекеті «жолда абай бол!»	Жеке баламен жұмыс: Сөйлеуді дамыту Қарым-қатынас іс-әрекеті тапқақтарын жаттату	Жеке баламен жұмыс: Балалардың құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. Құрастыру Шығармашылық іс-әрекеті, бейнелеу іс-әрекеті	Жеке баламен жұмыс: Қоршаған ортамен танысу Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті ағаштарға бақылау жасау.	Жеке баламен жұмыс: Сурет салу Шығармашылық іс-әрекеті
Балалардың дербес әрекеті (баяу кимылды ойындар, үсте лүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Ойын: «Лақтыр да, қарып ал» Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойынның шарты: Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қатып алады. Әр бала неше рет лақтырып қатып ала алады, соны санайды.	«Арқаннан секіру» Ойнайтын тегіс жерге арқанның немесе екі секірітпенің ұзындығына тең шеңбер сызындар. Содан кейін санамақтың көмегімен ойын бастаушыны тандаңдар. Ойын бастаушы шеңбер ортасына тұрады. Арқанды шамамен балалардың тізе тұсындағыдай биіктікте бірде баяу, бірде жылдам айналадыра отырып олардың біріне тиіпзуге тырысады. Балалар арқан аяқ тұсына келіп қалғанда аттап немесе секіріп, ойын жүргізушінің аяқтарына түсіп қалмауы тиіс. Арқан типен бала ойынан шығады.	«Ұшты-ұшты» Балалар шеңбер құрып тұрады. Ортаға ойын бастаушы шығады. Ол ұшатын және ұшпайтын жаны бар және жаны жоқ нәрселерді атайды. Ойын бастаушы заттың атын атап, қолын жоғары көтереді, ал балалар аталған зат ұшатын болса (ұшақ, тікұшақ, көбелек, шыбын, шегіртке, зымыран, қар, парашютші, қарға), қолдарын көтеру керек. Атай келе кенеттен ұшпайтын заттарды, мәселен: сым, дейді. Егер балалардың бірі қолын көтеріп қойса, оған жаза ретінде қандай да бір талпырма беріледі. Мысалы, өлен айтқызады. Шатаудан сақтанып, қолын кеш көтерген бала да «жаза» тартады.	«Жау-тартыс» Екі бала бір-біріне арқамен тұрады, иықтарына жіп іледі де, жіпті қолтық астынан өткізеді. Жіптің ұшы байланып, түйіншегі ойыншылар арасында болуы тиіс. Белгі берілген кезде, олардың арқайсысы бір-бірін өз жағына тартуға тырысады. Қарсыласын өз жағындағы белгіге дейін тартып апарған бала жеңеді.	«Тенге алу» Алаңда бастапқы сызық пен мере сызығы сызылады. Біршама қашықтыққа тын тасталады. Батырлар атпен (фитболдармен) мере сызығына (шаршы) дейін шауып келіп, кері қайтады, қозғалыс кезінде тын алады. Бірінші болып барлық тынды жинаған топ жеңіске жетеді.
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен баланың балабақшада не үйренгенін күнделікті сұрап тұруын ескерту. Ата-аналар баланың үйдегі техника құралдарының қызметі туралы не білетінін сұрауды ұсыну. Ертегі ойындарды үйде қайталауды ұсыну.				

Тексерілді:

Мектеп директорының оқу- ісі жөніндегі орынбасары

М.Жанназаров

Қараша айы – әділдік және жауапкершілік айы;

Дәйек сөз: «Өмірінің сапасына тек өзін жауаптысын!»

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы	№ 69 орта мектеп КММ			
Мектептегі (лицейдегі, гимназиядағы) мектепалды сынып	Мектепалды сынып			
Балалардың жасы	5-6 жас			
Педагогтің аты- жөні	Ш.К.Есемуратова			
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	2 апта 11.11-15.11.2024ж- 2025ж			
Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі
Апта күндері				
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл күйі, демалыс күндерін, оны не қызықтырғаны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу. Күй күмбірі -балаларды қабылдау барысында үнемі күй кою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру. Өнегелі-15 минут балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру мобильді кітапханада жұмыс, ата-ананың балаға кітап оқуына мүмкіндік жасау, кітапқа деген қызығушылықты арттыру, кітапқа жанашырлық, жауапкершілік таныту.			
Ата-аналармен немесе заңды	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру Қауіпсіздік ережесі әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну			

есімдермен жетікпен аяқтама	Қарапаша айында болатын тәрбие шаралары туралы ақпарат беру.				
Балалардың әрекеті (бару қорықтары, қызығары, үстел үсті ойындары, бейнелеу, әрекет, қимылдар, оқу және т.б. басқа әрекеттер)	«Бұны қой келсе жесің?» Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін бағындай алады	Бақша да мабау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата алады	«Дүние көрсет, ажырат» Мақсаты: Балалардың тағамдар мен ыдыстар туралы біледі, олардың атауларын айта алады.	«Ойым және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым-қатынас мәдениеті туралы айта алады бағытта жүргізілетін қандай болу керектігін көңінен түсінеді	«Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: Балалар әр түрлі мамандықтар біледі. Тағамдар жасауға «Ақпаның жұмыс» үйренеміз», «Әміткер», «Дүние» ойындары - қарымдылық сауаттылық бойынша қарымдылық білімдерін (тағамдар тексеріп көру, жасау, олардың қолмен көзбен анықтау, көзбен көріп анықтау, есте сақтау, қалды, ұсақ қол моторикасын дамыту
Түрлендірілген жаттығу	Қарапаша айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындау. Алғашқы бірінші күніне мектептегі сыныптардың тәрбиеленушілерінің Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы №1 жаттығу кешені				
Ұйымдастырушының әрекетіне бағытталған	«Кім шапшаң?» Мақсаты: Балалар топтасып ойындай алады күз ерекшеліктері туралы айтып беру.	Мектеп – бағалары үй, Ауылдағы ақарлы үй. Шапшаң бар шапшаң үй, Өзі үйіміз сияқты.	«Төңірім» Мақсаты: Балалар екі бірдей заттарды таба алады.	«Жаңы алауын айт» Үтік, шаңсорғыш, тоңқытқыш – ... (туымыстық құралдар) Анар, Жанар, Фарид – ... (адам есімдері) Тақия, орамал, тымақ – ... (басқым) Етік, бөтенке, кроссовки – ... (аққым) Дәптер, өшіргіш, сызғыш – ... (мектеп құралдары)	«Не артық?» Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастақ дәрігерге керекті заттардың суретін қой алады
1 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
Ұйымдастырушының әрекеттері	Сөйлеуді дамыту тақырыбы: Әжесін қайсысы жақсы көреді? (М.Төрежанов), Міндеті: Тілдің грамматикалық құрылымы Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын	Сауат ашу негіздері тақырыбы: Ойнай отырып оқимыз Міндеті: I геометриялық фигуралардың, көңілістер, жеміс-жидектердің дайын	Сауат ашу негіздері тақырыбы: Дыбыстық талдау Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау, дауысты дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. дайын суреттерін сырттан шетке шығармай бастыру. Бою. Әртүрлі бағыттағы тіпінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды,	Сауат ашу негіздері тақырыбы: Дыбыстық талдау Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздерді дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. I геометриялық фигуралардың, көңілістер, жеміс-жидектердің дайын суреттерін сырттан	Көркем әлемдегі тақырыбы: Жұмбақтар Міндеті: санамақ, жандытпашай айту, жұмбақ шешу. Балалар бізге Жұмбақтай ата бір қоржын жұмбақтар беріп жіберіпті Жұмбақтай

есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Балалар, кімнің анасы немесе әжесі дәрігер? — Егер сен ауырып қалсаң, анан емдейді ме? — Балалар, «дәрігерлерді ақ халатты абзал жандар», — деп айтады. Көптеген кісілердің өміріне араша түсетін мамандар. Дәрігерлер туралы М.Төрежанов аталарын да әңгіме жазған. Ол кісінің балаларға арналған қызықты әңгімелері көп. Атап айтатын болсақ, "Ана алғысы", "Үш дос", "Адал дос", "Біз де ойнаймыз", "Шие тергенде" деген әңгімелері бар. Дәрігер туралы "Әжесі қайсысы жақсы көреді" әңгімесін мәнерлеп оқып беремін: Әжесін қайсысы жақсы көреді? Қанат пен Болат әжесінің жанында ойнап отыр. Бір кезде Қанат әжесін құшақтап: — Әжем менікі, мен әжемді жақсы көремін, — деп. Болат Қанаттан қалыспай әжесінің екінші жағына шығып: — Әже сенікі емес, әжем менікі, мен жақсы көремін. Мен сен сияқты әжемнің басын қатырмаймын, — деп таласты.	көлденен, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. «Буынға бөл» Дидактикалық жаттығу Балалар сөздерді буынға бөледі, неше буын бар екенін айтады. Буынға бөлуге болатын сөздер: күй-ші, би-ші, пысық, кі-ші, ө-кім, ө-кын, маман. «Жоғалған буын» Дидактикалық ойыны Шарты: педагог бір буынды айтады, балалар жалғастырып, көпесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құраса болады. те -(ғеш), те -(рек), те -(мір), те -(сік), те -(тік). ор -(та), ор -(ман), ор -(ақ), өр -(мек), өр -(кеш), өр -(ле), өр -(мек-ші) «Буындықос» Дидактикалық ойыны — Балалар шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, буынды	ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. — Балалар, біз бүгін үш дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасауды үйренеміз. Педагог балаларға сөзге дыбыстық талдау жасауды түсіндіреді. 1. Ең бірінші берілген сөзді білуіміз керек. 2. Сөзде неше буын, неше дыбыс бар екенін анықтауымыз керек. 3. Сөздегі дыбыстардың дауысты, дауыссыз екенін анықтау. 4. Дауысты дыбыстардың жуан, немесе жіңішке екенін анықтау керек. 5. Дауыссыз дыбыстардың қатан, ұян, үнді екенін анықтау керек. Педагог дыбыстық талдау барысында сызбада дауысты дыбыстарды қызыл дөңгелекпен, дауыссыз дыбыстарды көк дөңгелекпен белгілейтін естеріне түсіреді. Педагог жұмбақ жасырады. Аяз қысып, Өрнек сызып, Терезені торлайды. Қарға омығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. /Қыс/ — Қыс сөзіне дыбыстық талдау жасайық. Педагог тақтаға қыс сөзінің сызбасын іледі. — Балалар мен қыс сөзіндегі дыбыстарды кезек-кезек оқимын, ал сендер дыбысты анықтап, тиісті дөңгелектермен белгілеп отырыңдар. — Қыс сөзінде неше буын бар?	штеке шығармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттағы тіпінен, көлденен, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. 1. Бұл жылдың қай мезгілі? Дыбыстық талдау жаса. — Балалар, «қар» сөзіне дыбыстық талдау жасайық. Педагог тақтаға «қар» сөзінің сызбасын іледі, балалар дөңгелекті сызба бойынша жұмыс жасайды. Педагог балаларға сызбадағы өр төртбұрышты көрсете отырып «қар» сөзін оқиды. — Балалар мен «қар» сөзіндегі дыбыстарды кезек-кезек оқимын, ал сендер дыбысты анықтап, тиісті дөңгелектермен белгілеп отырыңдар. — «Қар» сөзінде неше буын бар? — Дұрыс айтасыздар, бір буын, өйткені бір дауысты дыбыс бар. — «Қар» сөзінде барлығы неше дыбыс? — «Қар» бірінші дыбыс қандай дыбыс? — Иә, бірінші дыбыс — «қ» дыбысы. — «Қ» дыбысы дауысты дыбыс па, әлде дауыссыз дыбыс па? — «Қ» дыбысы дауыссыз қатан дыбыс, өйткені айтылғанда тек	атаның шарты бойынша жұмбақ жауаптарын буынға бөліп айтуымыз керек. Жұмбақтар Кір қожықты сүймейді, Сыртқа қуып сүйрейді. (Сы-пыр-ғыш) Жіп-жіңішке денесі, Ортасында шегесі. (Қа-рын-даш) Екі аяқты бірізді, Адам мініп жүрізді. (Ве-ло-си-пед) Екі басты айдаһар, Берін қырып жояды. Екі аяқпен жер тіреп, Қағазды жел қояды. (Қай-шы) Шайнасаң жағың талады, Тісіңнің кірін алады. (Са-ғыз) Қабат-қабат қаттама, Ақылң болса аттама. (Кі-тап) Балалар жұмбақтарды шешеді. Педагог суреттерін тақтаға іледі. Балалар сызба бойынша сөздерді буынға бөледі. «Артығын тап» ойынын ұйымдастыру. 1. Ара, өрмекші, маса, көбелек, аю (аю) 2. Тауық, өтеш, үйрек, қаз, сауысқан (сауысқан) 3. Мысық, түлкі, аю, қасқыр, (мысық) 4. Қолған, көйлек, шалбар, етік (көйлек) 5. Май, шай, нан, хант, қасқық (қасқық)
--	---	---	--	--

Педагог жанылтыпашты кайталады.
Шеше, неше кесе сынды кеше?

– Көк түсті дөңгелекпен белгілейміз.
Көк – 1 бұрыч, 3 дыбыс.
Суреттерлер дауысты дыбыстан басталса, дөңгелекті қызыл түспен, дауыссыз дыбыстан басталса, көк түспен бояйды.

дыбыс
Штрихта
5. Үзік сызықтарды бастыр.
жалтастыр

Сымға асылып,
жүр асығып,
Дыз-дыз етіп жүреті,
Сымнан ұстап жүреді.
Өзіне адам мінеді,
Ол не, ал кім біледі?
(Троллейбус)

Үзіліс Ойын: «Аюдың аянымыз»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүтіру дағдыларын дамыту.

Ойынның шарты: Бір жақта аюдың аяны болады. Екінші жақта балалар тұратын үй болады. Тәрбиеші аюды балалардың ішінен біреуін тағайындайды. Тәрбиеші: «Балалар қыздырып келіңдер», - дегенде балалар үйлерінен шығып, санырауқұлақ теріп, көбелек ұстап, орман қылдырады /енкеседі, түзеледі, басқа қозғалыс жасайды/. Олар дауыстап айтады:

– Біз аюдың қасында

Жеміс- жидек тереміз,

Аю ұйықтамайды,

Аю ырылдайды.

«Ырылдайды», - деген сөзден кейін аю үйлеріне қашып бара жатқан балаларды ұстай бастайды. Аюдың қолы тиген балалар аюдың аянында қалады. Бірнеше рет ұсталғаннан кейін аюдың рөліне басқа бала тағайындалады. Ойын 3-4 рет қайталанады.

Ұзыны: Ойынның басқа нұсқасы болуы мүмкін: ені аюмен ойнауға болады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қоршаған орта тақырыбы: Табиғатпен таныстыру
Міндеті: Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы

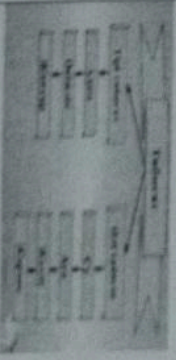
Математика негіздері тақырыбы: Ұзындық.
Міндеті: Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, өлшеуін, ені мен

Математика негіздері тақырыбы: Ұзындық.
Міндеті: Шамасы бойынша заттардың арасындағы

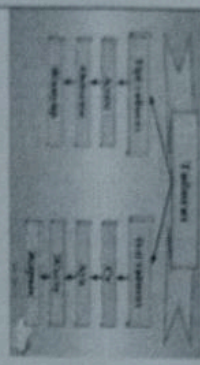
Қоршаған орта тақырыбы: Табиғат асындағы қауіпсіздік ережелері
Міндеті: Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. «Өлі табиғат» ұғыммен таныстыру (су).

білімдерін кеңейту. «Өлі табиғат» ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сұңғилері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жанбыр); Судың адамзат тіршілігіндегі маңызы туралы білімдерін естеріне түсіру және судың қасиеттерімен таныстыру. өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу. Педагог балаларды ортаға жинап, айналадағы дыбыстарды тыңдауды ұсынады, судың сылдырлап аққаны, жанбырдың тысырлап жауғаны, толқынның жағата ұртан дыбыстары алдын ала жазылған үнтаспадан шығалды. Балалар дыбыс шығу аймақтары – өзен, жанбыр, теңіз екенін тауып, олардың ортақ атауы «су» екенін айтады. – Табиғатта су қай жерлерде болады? (Балалардың жауаптары: өзен, көл, тоған, теңіз, бұлақ, жанбыр түрінде, қазылған құдықта т.с.с) – Бұтта су бола ма? (Балалардың жауаптары тыңдалды). – Ерте заманнан адамдар өмір сүруге ыңғайлы жер тандағанда, суды аймақтарға: өзен, көл, теңіз жағалауына жақын орналастуға тырысқан. «Су – тіршілік көзі» ойының Жер бетінде су көп болса да, барлығы бірдей ішуге жарамды бола бермейді. Су тұщы және тұзды (ашы) болады. Біз ішу үшін қандай суды пайдаланамыз? – Біз ішу үшін тұщы суды пайдаланамыз. – Судың қасиеттерін еске түсірейік: Су мөлдір. Судың дәмі жоқ. Судың иісі жоқ.	салыстыру. Міндеті: Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсіну «Керісінше айт» дидактикалық ойыны Педагог допты лақтырып, сөзді атайды. Бала педагогқа допты қайта лақтырып, антонимін айтады. Ұзын – қысқа, биік – аласа, кен – тар, жуан – жіңішке, ауыр – жеңіл. – Біз сіздермен заттардың көлемін көрсететін сөздерді қайталадық. Эксперименттік іс-әрекет 1. Педагог балаларға үстелдің ұзындығын алақанымен өлшейді ұсынады. Балалар алақанмен өлшейді. Жауаптарын салыстырады. – Сонда қалай, үстел біреу, бірақ жауап әртүрлі? (Алақанның көлемі әртүрлі) 2. Үстелдің ұзындығын шынтақпен өлшейміз. Балалар үстелдің ұзындығын шынтақпен өлшейді. Жауаптарын салыстырады. Жауаптың әртүрлі болуы шынтақтың ұзындығына байланысты деп, қорытынды жасайды. Дәптермен жұмыс Педагог 1-тапсырманы орындауды ұсынады Жолақтардың ұзындығын	жұандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру. міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсіну Ойын жаттығуы: «Ретімен орналастыр» Педагог «Түрлі түсті Куйенер санау таықшалар» жиянтықтан таықшалар таратады, оларды ұзындықтарының өсу ретімен орналастыруды ұсынады. Балалар тапсырманы орындайды. Педагог балалардан таықшаларды қалай орналаасқанын сұрайды, қайсысы ұзын, қайсысы қысқа екенін білді. Балалар таықшаларды бір-біріне жақындату арқылы деп түсіндіреді. Педагог бір-бірінің үстіне салу тәсілі арқылы да заттын қайсысы ұзын немесе қысқа екенін өлшеуге болатындығын қосымша айтады. Көрсетеді. Эксперименттік іс-әрекет 1 Педагог екі баланы шақырады ойын бұрышындағы кілемнің ұзындығын қадамдармен өлшеуді сұрайды Екі бала кілемді өлшейді. Жауаптарын салыстырады. Балалардың қадам өлшемдері әр түрлі, сондықтан өлшеу нәтижелері әр түрлі деген педагогпен бірге қорытынды жасайды. Проблемалық сұрақ: заттардың ұзындығын қалай анықтауға болады?	қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану. Шартты өлшемінің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. Мысалы, Лето: Жолақтарға қанша кішкене бөлшектер сәйкес келеді? Педагог шартты өлшемді қолдану арқылы өлшеу әдісін көрсетеді, орындалған іс-әрекеттерін түсіндіреді, балаларды өлшеу нәтижесінің процесін талқылауға шақырады. Бірінші жасағанмыз – өлшеуішті таңдадық. – Өлшемді неден бастаймыз? (Жолаққа өлшеуішті жақындату). Өлшеуішті өлшейтін заттын ең шетіне сәйкестендіру керек. – Енді не істейміз? Өлшемінің соңын қарындашпен белгітейміз, белгіге кері өлшеуішті қойып өлшемді жалғастырамыз. Бірінші рет өлшеуішті қойып өлшеуіштің соңын белгілеген жерге, ойыншық немесе бір затты белгі ретінде қою керек. Ол бізге өлшеу бір рет толығымен орындалғанын айтады. Өлшеуішпен кері	ауа, мұз сұңғилері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жанбыр; табиғатты өсімдіктер мен жәндіктердің, адамның өзара байланысын көрсету. өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу. 1. Сіркікөмек ойыну неге әкеледі? 2. Жолақын адамдар жүретін бөлігі қалай аталды? 3. Негіктен үйімізді мекенжайын білу керек? 4. Өртті сөндіруге кімдер көмектеседі? 5. Жолаушылар автобусты қайда күтеді? 6. Жол бөлігін қай жерінен өтуге рұқсат етіледі? 7. Үтікті, газды ересек адамдарсыз, өз бетімен қосуға бола ма? 8. Көлік жүретін жолда ойнауға бола ма? 9. Жуылмаған жемістерді жесек не болуы мүмкін? 10. Бейтаныс адамдарға есік ашуда бола ма? – Иә, бүтінгі тақырып қауіпсіздік туралы болмақ, табиғат қауіпсіздік қауіпсіздік ережелерін ұйренеміз. Қауіпсіздік деген не? – Же желген жағдаттан аман-есен шығып сақтану, өзінің өмірін сақтау. Ойын сәт. Педагог музыка қосып, балаларды табиғатта демалып жатқандай жағдайға келулерін өтінеді. Балалар көздерін жұмып отырады, кенеттен күннің күркіреген дауысы, найзағай жарқыраған дауыстар қосылады. – Балалар, бізді демалысымызды не бұзды? Табиғатқа демалуға барғанда бұл қауіпті ме? Балалардың жауаптары. Педагог қауіпсіздік ережелерін естеріне түсіру үшін «Келісемін, келіспеймін» ойынын ұйымдастырады. – Балалар, мен таута ешкімді ертпей, серуендеуге бардым дағым тастаған тайып, құладым. – Сақтанбек, біздің балалармен бірге табиғаттағы қауіпсіздік ережелерін үйрен. Балалар, тау-тас, орман-тоғайға ересек адамдарсыз баруға бола ма? – Жоқ, өйткені ол жерде
--	--	---	---	--

Судым пішіні жоқ. Су еріткіш. Суреттерді пайдалана отырып, балаларды мәселені зерттеу үдерісіне бағыттайды. Суреттерді қарап шығып, сұрақтарға жауап береді. Тапқылауға Көптеуысар да қатысады. Балалар судың негізгі «тіршілік көзі» деп аталатынын түсіндіреді. Сусыз адам, жануар және өсімдіктер тіршілік ете алмайтынын еске түсіреді. 1 тәжірибе. «Су сұйық». Суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құяды. Су қандай? Су сұйық, сондықтан ағады. №2 тәжірибе. Суды иіскеп көріңдер. Иісі бар ма? Суда иіс жоқ. №3 тәжірибе. Мөлдір ыдыстағы суға 2-3 түйір тасты салады. Тас көріне ме? Су мөлдір. №5 тәжірибе. Суды ішіп көріңдер. Дәмі бар ма? Судың дәмі жоқ. №6 тәжірибе. Суға кант салып көрейік. Кант қайда? Су еріткіш. №7 тәжірибе. Кантты суықта су неге айналады? Су мұз болып қатады. Әңгіме оқу. «Бұлт өзеннен су алса ғана жауады» С.Акаев. Әңгімені талдау. – Бұлақ, жылыта, өзен суын қайда құяды екен? – Көл, теңіздерге құяды не жерге сіңіп кетеді, кейін буланып, аспанта ұшып, бұлтқа айналып, қайта жерге жаңбыр болып жауады. – Балалар, суды не үшін қорғауымыз керек? Жер бетінен су жөтеліп кетсе не болар еді? Біз суды қорғау үшін қандай жөмек көрсете аламыз? – Су – тіршілік көзі. Суды үнемді қолдану керек. Үйдесті қранды құрыстай жабу керек. Суды пастауға болмайды, коқыс, қалдықтарды ластыруға	өлшеу үшін «Лето» конструкторының бөлшектері пайдаланылады. – Өлшеуіштердің саны нешеу? – Ең қысқа жолақ қайсысы, ата. – Ұзындығы бірдей ше? Өлшеуді санайды, салыстырады. Ең қысқасы 1-нөмірде. 2 мен 3-тін және 4 пен 5-тің ұзындықтары тен. 2-тапсырманы орындауды ұсынады. Суретке қарайды, заттардың ең биігінен, ең аласасына қарай сызып қосады. Ең аласа заттарды бөйды. Ең биігін – қоршайды. Орташасының астын сызады. 3-тапсырманы ойын түрінде ұйымдастыруға болады. Ойын жағдаятын құрады «Әр гномға өлшеміне қарай өз заттарын табуға көмектес». Педатог балалардан гномдардың айырмашылығын сұрайды. Гномдардың өлшемі мен киімдерінің түсі әртүрлі. Өлшеміне қарай шелектер мен күректерді (үлкен – орташа – кішкентай) тандайды	Балаларға ата-аналар үйдесті заттарды қалай өлшеуітінін еске түсіруін сұрайды. Пікірталасқан кейін педатог бір ғана өлшеуіш-метрді ойлап тапқанын түсіндіреді. Бұл өлшемді барлық адамдар пайдаланады. Оны шартты өлшем деп те атауға болады. 12кесте (Бір-бірінің үстіне салу, бір-біріне жақындату арқылы. Мұны жасаған кезде жолақтардың шеттеріне сәйкес келетінін көз жеткізіңіз). – Сонда не істеу керек? (Үстіне кою, жақындату). Өлшем ретінде – тапқаларды (кесектер, «Лето» құрастырмасының бөлшектерін және т.б.) ұсынады. Логикаға арналған ойын жаттығулары. Балалардың түсінігін тексеру және білімін түзету үшін мынадай үлгіде логикалық тапсырма ұсынуға болады: 1. Қызыл қарындаш жасыл қарындаштан ұзынырақ, жасыл қарындаш көгілдірден ұзынырақ. Ең қысқа қарындаш қандай? 2. Жасыл таспа көгілдірден жіңішкерек, көгілдір қызылдан жіңішкерек. Ең жалпақ таспа қайсысы? Топтық жұмыс. Балалар санамақ арқылы топқа бөлінеді. Педатог балаларға ұзындығы әртүрлі санағыш, қарындаш таратады. Осу және кему ретімен орналастыруды сұрайды.	өлшеудік, белгіленген сызыққа жылжытып, өлшеуіштің соңын кері белгілеп ойыншық қойдык, ол бізге өлшеу тағы бір рет толығымен орындалғанын айтады. Өлшеу ережелерімен алғашқы танысу кезінде педатог балаларға өлшеу әдісі мен ережелерін көрсетеді, талқылайды, қорытындылайды, нәтижесін анықтайды. Содан соң балаларға өз бетінше өлшем жасауды ұсынады. Балалар іс-әрекеттерін түсіндіреді, содан кейін өлшеу нәтижелерін бірге талқылайды. Балалар өлшемдерді санап, жазып алады (саны бар карточканы көрсетеді), сұрақтарға жауап береді. Балаларға өлшеу ережесін белгілеуге көмектеседі: өлшемдерді бірінен соң бірін, арада бооспорын қалдырмай орналастырып, санау керек. Ұзындықты салыстыру үшін өлшеу керек деген қорытынды жасайды
Біз суды қорғау үшін қандай жөмек көрсете аламыз? – Су – тіршілік көзі. Суды үнемді қолдану керек. Үйдесті қранды құрыстай жабу керек. Суды пастауға болмайды, коқыс, қалдықтарды ластыруға	өлшеу үшін «Лето» конструкторының бөлшектері пайдаланылады. – Өлшеуіштердің саны нешеу? – Ең қысқа жолақ қайсысы, ата. – Ұзындығы бірдей ше? Өлшеуді санайды, салыстырады. Ең қысқасы 1-нөмірде. 2 мен 3-тін және 4 пен 5-тің ұзындықтары тен. 2-тапсырманы орындауды ұсынады. Суретке қарайды, заттардың ең биігінен, ең аласасына қарай сызып қосады. Ең аласа заттарды бөйды. Ең биігін – қоршайды. Орташасының астын сызады. 3-тапсырманы ойын түрінде ұйымдастыруға болады. Ойын жағдаятын құрады «Әр гномға өлшеміне қарай өз заттарын табуға көмектес». Педатог балалардан гномдардың айырмашылығын сұрайды. Гномдардың өлшемі мен киімдерінің түсі әртүрлі. Өлшеміне қарай шелектер мен күректерді (үлкен – орташа – кішкентай) тандайды	Балаларға ата-аналар үйдесті заттарды қалай өлшеуітінін еске түсіруін сұрайды. Пікірталасқан кейін педатог бір ғана өлшеуіш-метрді ойлап тапқанын түсіндіреді. Бұл өлшемді барлық адамдар пайдаланады. Оны шартты өлшем деп те атауға болады. 12кесте (Бір-бірінің үстіне салу, бір-біріне жақындату арқылы. Мұны жасаған кезде жолақтардың шеттеріне сәйкес келетінін көз жеткізіңіз). – Сонда не істеу керек? (Үстіне кою, жақындату). Өлшем ретінде – тапқаларды (кесектер, «Лето» құрастырмасының бөлшектерін және т.б.) ұсынады. Логикаға арналған ойын жаттығулары. Балалардың түсінігін тексеру және білімін түзету үшін мынадай үлгіде логикалық тапсырма ұсынуға болады: 1. Қызыл қарындаш жасыл қарындаштан ұзынырақ, жасыл қарындаш көгілдірден ұзынырақ. Ең қысқа қарындаш қандай? 2. Жасыл таспа көгілдірден жіңішкерек, көгілдір қызылдан жіңішкерек. Ең жалпақ таспа қайсысы? Топтық жұмыс. Балалар санамақ арқылы топқа бөлінеді. Педатог балаларға ұзындығы әртүрлі санағыш, қарындаш таратады. Осу және кему ретімен орналастыруды сұрайды.	өлшеудік, белгіленген сызыққа жылжытып, өлшеуіштің соңын кері белгілеп ойыншық қойдык, ол бізге өлшеу тағы бір рет толығымен орындалғанын айтады. Өлшеу ережелерімен алғашқы танысу кезінде педатог балаларға өлшеу әдісі мен ережелерін көрсетеді, талқылайды, қорытындылайды, нәтижесін анықтайды. Содан соң балаларға өз бетінше өлшем жасауды ұсынады. Балалар іс-әрекеттерін түсіндіреді, содан кейін өлшеу нәтижелерін бірге талқылайды. Балалар өлшемдерді санап, жазып алады (саны бар карточканы көрсетеді), сұрақтарға жауап береді. Балаларға өлшеу ережесін белгілеуге көмектеседі: өлшемдерді бірінен соң бірін, арада бооспорын қалдырмай орналастырып, санау керек. Ұзындықты салыстыру үшін өлшеу керек деген қорытынды жасайды
		Біз суды қорғау үшін қандай жөмек көрсете аламыз? – Су – тіршілік көзі. Суды үнемді қолдану керек. Үйдесті қранды құрыстай жабу керек. Суды пастауға болмайды, коқыс, қалдықтарды ластыруға	өлшеудік, белгіленген сызыққа жылжытып, өлшеуіштің соңын кері белгілеп ойыншық қойдык, ол бізге өлшеу тағы бір рет толығымен орындалғанын айтады. Өлшеу ережелерімен алғашқы танысу кезінде педатог балаларға өлшеу әдісі мен ережелерін көрсетеді, талқылайды, қорытындылайды, нәтижесін анықтайды. Содан соң балаларға өз бетінше өлшем жасауды ұсынады. Балалар іс-әрекеттерін түсіндіреді, содан кейін өлшеу нәтижелерін бірге талқылайды. Балалар өлшемдерді санап, жазып алады (саны бар карточканы көрсетеді), сұрақтарға жауап береді. Балаларға өлшеу ережесін белгілеуге көмектеседі: өлшемдерді бірінен соң бірін, арада бооспорын қалдырмай орналастырып, санау керек. Ұзындықты салыстыру үшін өлшеу керек деген қорытынды жасайды

Козмалды. Үлөстүрмөлі материалдармен жұмыс: 1. Көзетуісәріа сурет бойынша алашдардын сулы қалай пайдаланатынын әңгімесіе. 2. Сурет бойынша сулы қасиеттерін айт. Қандай тәжірибе жасағанды түсіндір. Педагог жеке жұмыс жүргізеді. Қорытынды жасайды. Балаларды мадақтайды.

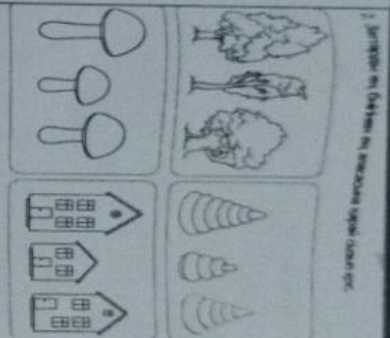
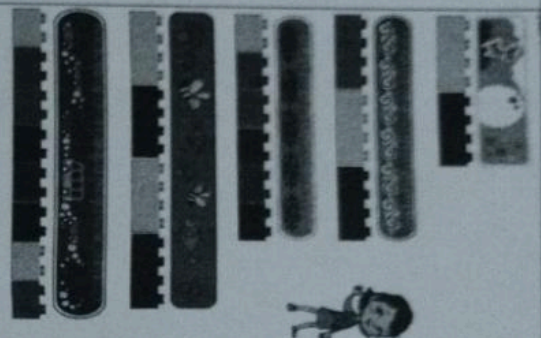
«Қасиетіне қарай топтастыр» ойыны.

Педагог бір баланы шақырады. Ол бала теріс қарап үстел үстіндегі карточканы

алады. Бала карточканы алып, ондағы неіні суреті екенін аятады. (Әйнек)

Педагог тағы үш баланы шығарады. Балалар үстел үстіндегі әйнектен жасалған заттарды бос орынға қояды. Мысалы, гүлсауыт, бокал, банкі. Тағы бір бала шығып, ағаштың суреті бар карточканы алады. Үш бала шығып,

ағаштан жасалған заттарды бос орынға жинайды: қарындаш, ағаш тақтай, ағаш табак. Келесі шыққан баланың

Суретке қарап тірі және өлі табиғатты ажырату Салыстыр ? қандай айырмашылық байқалды?

карточкасында сурет – темір.
Темірден жасалған тәрелке,
шөпте, қасықты топтастырып, бір
жерге қояды.

Үйліс өз қалыуында жай қимыл ойындары

Кауіпсіздік ережені сақтау

Суреттерді қарастырыңыздар?

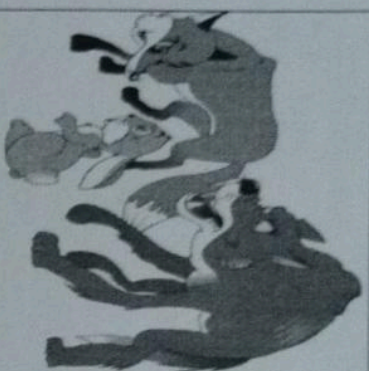

-Қандай суреттерде қауіпсіз ойындарды көріп тұрсыздар?Түсіндіріңіз.?Қандай суреттерде қауіпті ойындар бар?

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі тақырыбы: «Қолтап» ертегісі. Міндеті: Байланыстырып сөйлеу.	Қазақ тілі тақырыбы: «Саяхатшы» ертегісі. Міндеті: Байланыстырып сөйлеу.	Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шатын көркем шығармалардың мазмұнын классификациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруға, шығарманы рөлдерге бөліп сөйлеуға, кейіпкерлердің мінез-	Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шатын көркем шығармалардың мазмұнын классификациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруға, шығарманы рөлдерге бөліп	Сөйлеуді дамыту тақырыбы: Әжесін қайсысы жақсы көреді? (М.Төрежанов). Міндеті: Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.	Көркем әдебиет тақырыбы: «санамақтар, жаңылтпаш» ойыны. Міндеті: санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу. Балалар, «Болпады, болмайды» дидактикалық ойынын ойнаймыз. Мен сендерге өлең жолдарын оқимын. Мен өлеңдегі сөйлемді бастаймын, ал сендер «болпады» немесе «болмайды» деп сөйлемді	Шығармашылық әрекеті Мүсіндеу Тақырыбы:Биші Әйгерім. Міндеті: Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (нетізігі бөліктерді тұтас көрсеткен жасау). Затқа қара мүсіндеуде ойыншықтарды пішіні шатын мүсіндерді, халық шеберлерінің
--	---	---	--	--	---	---

Құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру.	қолдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру.	— Балалар, әңгіме сендерге ұнады ма? — Балалар, әңгімеде кімдер жайлы айтылған? — Олар әжелерін жақсы көре ме екен? — Әжесі ауырып қалғанда дәрігерді көмекке кім шақырды? — Әжесіне дәрігер көмектесті ме? — Көрсіндер ме, балалар, дәрігерді дер кезінде шақырып, әжесін аман алып қалған Болаттан үлгі алындар.	дақтайсындар. Күйші болуға ... (болады), Биші болуға ... (болады), Ерке болуға ... (болайды), Серке болуға ... (болайды), Пысық болуға ... (болады), Кішік болуға ... (болады), Әкім болуға ... (болады), Ақын болуға ... (болады), Маман болуға ... (болады), Жаман болуға ... (болайды), Айтпақшы, Жаман болуға ... (болайды), (Қадыр Мырза Әлі) — Жарайсындар, балалар, сендер ненің болатынын, ненің болмайтынын жақсы біледі екенсіңдер.	бұйымдарын қолдану. мүсіндеу әдіс-тәсілдеріне қарай отырып, қозғалыстағы адам бейнесін мүсіндеу жолдарын түсіндіру: 1. Ермексазды алақанға салып жұмсартып, сопақша пішінге келтіріп, адамның кеуде бөлігін жасау. 2. Ермексазды кішірек төрт бөлікке бөліп, есу арқылы жіңішкертіп екі қолы мен аяғын жасап, кеудесіне орналастыру. 3. Кішкене бір бөлігін алып, домалақтап басын жасайды, осы бөліктен шымыш арқылы мұрнын, құлағын, бет пішінін шығарады. 4. Одан кейін қолын, аяғын қимылдап тұрған адам бейнесіне келтіреді. 5. Басқа түсті ермексаздан балалардың қалауы бойынша киімдерін әсемдейді. Балалар жұмысқа кіріседі. Балалар адам бейнесін мүсіндеудің жолдарын өздері қарастырады
Педагог суреттің көмегімен «Қолғап» ертегісін балаларға айтып береді. — Ертегі ұнады ма? — Ертегіде кімдер бар? — Мынау – қолғап. — Мынау не? (Қолғап). — Бірінші не келді? (Тышқан). — Тышқан қандай? — Тышқан кішкентай. — Екінші? (Бака) — Бака не делі? — Бака не істейді? — Тышқан не делі? — Соңғы не келді? (Аю) — Барлығы нешеу болды? (6) — Аю қандай? — Аю үлкен. — Аю қалай жүреді?	Орманмен Қоян қашқанда, Сәбізі түсіп қалады. Бара жатқан Қасқырға Түлкі тауып алады. «Әжей саңар ем мұны мен ішіме бірақ жата ма? Құттықтап тұған күніммен, Берейін Қасқыр ағам», – деп Түлкі сары сәбізді Қасқырға сәндеп ұсынды. Ол суға оны ағызды, «Қайтса, – деп, – былтап тісімді», Судан Мысық тауып ап, Тастауға оны қималды. Түлкінің тұған күнінде Сәбізді отан сыйлады. «Қайтса, – деп, – мұны», – танданды. Мысыққа Түлкі шамданды. Дастыртқан Түлкі сәбізді Қуаныш Қоян тауып алды. Ертегі мазмұны бойынша әңгіме жүргізу: 1. Ертегі ұнады ма? 2. Ертегідегі кейіпкерлерін ата. 3. Қоян нені жоталтты? 4. Сәбізді нелер тауып алады? Педагог ертегіні сахналауға ұсынады. Көрсетілім барысында балаларға кезек-кезек кейіпкерлер сөзін айтқызып отырады. Балалар ұнаған кейіпкерлерін тандайды, кейіпкерлердің басқа киетін бейнесіні киіледі, сахналар ойнайды. Автордың сөздерін педагог оқиды	— Балалар, әңгіме сендерге ұнады ма? — Балалар, әңгімеде кімдер жайлы айтылған? — Олар әжелерін жақсы көре ме екен? — Әжесі ауырып қалғанда дәрігерді көмекке кім шақырды? — Әжесіне дәрігер көмектесті ме? — Көрсіндер ме, балалар, дәрігерді дер кезінде шақырып, әжесін аман алып қалған Болаттан үлгі алындар.	Сөздік жұмыс: Әжелел жәрдем алғашқы медициналық көмек екенін айтып өтеді. Педагог: Балалардан әңгіменің мазмұнын бірін-бірі жалғастыру арқылы сұрайды. Дидактикалық ойын: «Дауысты дыбыстарды ата». Ойын шарты: Педагог дыбыстарды айтып отырады, балалар дауысты дыбыс кездессе, қолдарын шапалақтайды. Дауыссыз дыбыс кездессе, тыныш отырады.	Мақал-мәтелдерді қайталау. 1. Анаға бала алтыннан да қымбат. 2. Жаны саудың – тәні сау. 3. Ата – балаға сыншы. 4. Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ. Тіл жаттықтыру. Педагог жанылтпашты қайталайды. Шеше, неше кесе сынды кеше?
Сұрақтар беру арқылы кейіпкерлер сөзін манерлеп қайталау арқылы тілдерін жетілдіріледі Суретке кара. Ертегідегі кейіпкерлерді ата. Қай жануардан кейін қайсысы келді? Цифрмен көрсет. <i>Бірінші тышқан келді.</i> Балаларға кейіпкерлердің бетперделерін тандап ойнауды ұсынады. Ертегіні сахналау	Сұрақтар беру арқылы кейіпкерлер сөзін манерлеп қайталау арқылы тілдерін жетілдіріледі Суретке кара. Ертегідегі кейіпкерлерді ата. Қай жануардан кейін қайсысы келді? Цифрмен көрсет. <i>Бірінші тышқан келді.</i> Балаларға кейіпкерлердің бетперделерін тандап ойнауды ұсынады. Ертегіні сахналау	Мақал-мәтелдерді қайталау. 1. Анаға бала алтыннан да қымбат. 2. Жаны саудың – тәні сау. 3. Ата – балаға сыншы. 4. Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ. Тіл жаттықтыру. Педагог жанылтпашты қайталайды. Шеше, неше кесе сынды кеше?	Пай-пай-пай. Жайылып жүр тай. Ай-ай-ай, Ұшып кетті торғай. Ұш кіші ішік пішітім, Бес кіші ішік пішітім, Неше кіші ішік пішітім?	Ұш кіші ішік пішітім, Бес кіші ішік пішітім, Неше кіші ішік пішітім?

Үзліс Ойын: «Оң жақта»

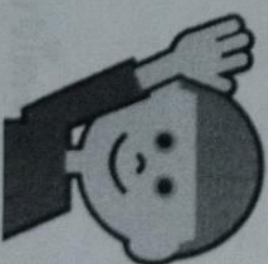
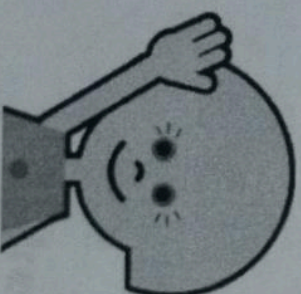
Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру.

Ойын барысы: балалар кілемді жағылай отырады. Кілемнің барлық жағында 5-6 ойыншықтан орналаcқан.

1 нұсқа: педагог балалардың оң қолдарын көрсетуін өтінеді. Кейін бір балаға ортаға шығып оң жағында қандай ойыншықтар тұрғанын атауын сұрайды. Ойын барысында келесі балалар да ойыншықтарды атайды, бірақ әр бала өз бағыттарын өзгертіп тұрады.

2 нұсқа: педагог не бала бір қатарда тұрған ойыншықтарды атап шығады да, кілемнің ортасында тұрған баладан оның оң жағында қандай ойыншықтар барын атауын өтінеді.

3 нұсқа: педагог бір баладан өзі атаған қатардағы ойыншықтардың (ойыншықтар атауын атайды) оң жағында орналасындай тұруын өтінеді. Қажетті заттар: әртүрлі ойыншықтар.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру тақырыбы: Денсаулық сабағы	Музыка тақырыбы: «Жомарт өлкем»	Дене шынықтыру тақырыбы: Қыздар мен ұлдар жарысы	Дене шынықтыру тақырыбы: Қыздар мен ұлдар өлеме»	Музыка тақырыбы: «Жомар өлкем»
Міндеті: Жүру: белгі бойынша басқа бағытқа бұрылып жүру, қолдың бастапқы қалыптарын	Міндеті: Музыка тыңдау. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту.	Міндеті: Жүгіру: Шашырап, жүспен, қатармен бір-бірімен, екеуден, үшеуден тізені жоғары	Міндеті: Жарысы	Міндеті: Музыка тыңдау. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.
			Міндеті: Балауатты өмір салтын қалыптастыру. Балауатты өмір салтының маңызды	Балалар музыкалық

көгерте отырып, әртүрлі қарымда өскірініптен иітшіп жүру.	көп айту.	Әртүрлі сипаттағы әңгірлі өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу.	көтеріп жүтіру; бір сыныққа қойылған заттар арасымен "жыланыша" ирелендеп, тоқтаусыз жүтіру;	компоненттері: дұрыс тамақтау, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту.	жасайтынның қарнағым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету.
Тене-теңсіздікті сақтау: интеграция жасаулықтың үстемсіз қосалқы қалдыммен, аяқтардың ұшымен жүру	Әртүрлі сипаттағы әңгірлі өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу.	Балалардың музыкалық жасайтынның ойнау, қарнағым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету.	Тене-теңсіздікті сақтау: әр қалам саяғын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, келіп-булдыр тақтай, бойымен жүру;	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.
Мұнықалық-ырғақтық қимылдар. Түзу бағытта алдымен жүру. Жұбымен ітшенбер бойымен жүру	Балалардың музыкалық жасайтынның ойнау, қарнағым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету.	Балалар жұптасып, бірінен соң бірі тұрады, тізгені көтеріп жеңіл-желпі, серіппежасап, шапалақтап, тоныдаатып, екеуі екі жаққа қарап айналады.	1 тапсырма «Кім зейінді?» Топ бойынша бір-бірінің артына, қатарынан тізбекке тізіліп тұру, шенбер жасап тұру. Қыздар жеке, ұлдар жеке тізбекке тұру.	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.
Садауатты өмір салтын қалыптастыру. Садауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтау, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту. Әр адам өз денсаулығын нығайтып, сақтау үшін көп нерсені үйренсе алады. Қимыл-көз спортпен, тымнастықпен шұғылданып, жөні қимылданыса, әртүрлі әртүрлі шұғылданып болады. Керісінше, дене шынықтырумен, спортпен шұғылданып, шағын, қолымен сарғанды, шомылу, таза ауада серуендеу, күнделікті жаттығу жасау адамның денсаулығы мықты болады, ұзақ өмір сүруіне көмектеседі. Дене	Балалар жұптасып, бірінен соң бірі тұрады, тізгені көтеріп жеңіл-желпі, серіппежасап, шапалақтап, тоныдаатып, екеуі екі жаққа қарап айналады.	Балалар жұптасып, бірінен соң бірі тұрады, тізгені көтеріп жеңіл-желпі, серіппежасап, шапалақтап, тоныдаатып, екеуі екі жаққа қарап айналады.	2. Қатар тізбекке тұру. Балаларға тәртіп ережесін түсіндіреді, жарыс өткізу кезіндегі қауіпсіздік техникасын, жарыста арақашықтықты сақтауды еске салады – мәре сызығынан шенберге дейін. 2 тапсырма. «Ең жылдам» Бір қатарға арақашықтығы 70 см аралықта қойылған кедергі заттар арасынан жүтіру. № 3 тапсырма. «Ең пысық» Бір-бірінен 70 см аралықта орналасқан кедергі заттар арасымен қос аяқтап секіру. Нұсқау – Демді іште үс-	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.
қимылдың профилактикасы Тене-теңсіздік: басина қалың, қойып, қолды екі жаққа жайып алдымен жүру. Дене мен басты дұрыс ұстауға көңіл бөлу	Балалар жұптасып, бірінен соң бірі тұрады, тізгені көтеріп жеңіл-желпі, серіппежасап, шапалақтап, тоныдаатып, екеуі екі жаққа қарап айналады.	Балалар жұптасып, бірінен соң бірі тұрады, тізгені көтеріп жеңіл-желпі, серіппежасап, шапалақтап, тоныдаатып, екеуі екі жаққа қарап айналады.	№ 1 тапсырма. «Ең өтті» Бір қатарға аралығы 1 метр қашықтықта орна-ластырылған кедергі заттар арасымен футболды домалау.	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.
	Балалар жұптасып, бірінен соң бірі тұрады, тізгені көтеріп жеңіл-желпі, серіппежасап, шапалақтап, тоныдаатып, екеуі екі жаққа қарап айналады.	Балалар жұптасып, бірінен соң бірі тұрады, тізгені көтеріп жеңіл-желпі, серіппежасап, шапалақтап, тоныдаатып, екеуі екі жаққа қарап айналады.	№ 2 тапсырма Топтарға қатардағы кедергі заттардан мұнара құрастыру тапсырылады. Топтың бірінші ойыншысы қозғалыс сызығына жақын затты алып, қалғанын жылдан жүріспен айналып өтеді де, затты шенберге қояды. Содан кейін артқа тура бағытта жүтіріп барып, келесі балаға алақанымен шапалақ ұрып эстафетаны береді. Екінші ойыншы екінші затты алып, қалғанын жылдан айналып өтіп, затты заттың үстіне қояды. Осылайша 5 ойыншы мұнара тұрғызылғанша ойын жалғасады.	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.
	Балалар жұптасып, бірінен соң бірі тұрады, тізгені көтеріп жеңіл-желпі, серіппежасап, шапалақтап, тоныдаатып, екеуі екі жаққа қарап айналады.	Балалар жұптасып, бірінен соң бірі тұрады, тізгені көтеріп жеңіл-желпі, серіппежасап, шапалақтап, тоныдаатып, екеуі екі жаққа қарап айналады.	№ 3 тапсырма. Тік нысананы (мұнараны)	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.	Мұны тыңдау: "Түтан" (Л.Хамиди). Әңгілі мұқият тыңдап, мазмұнын, шығарманың көңіл күй туралы айтылады. Түтан жері сүйсіменшіліктерін арттыруға баулу. Композитор Л.Хамидидің портреті көрсетіліп, шығармашылығы туралы қысқаша мәлімет беріледі.

	(егер басты еңкейтсе, қапшық құлап түседі). Нұсқау – тепе-теңдік сақтау, аяқты қойғанда таықша ортада болу керек. «Қарлығаш» қимыл ойыны Бала санына қарай құрсаулар қойылады. Бұл қарлығаштардың үйі болады, ортасында қақпан бар. Ойында қатысушылар қарлығаш болып залда әрі-бері жүгіреді, қанат қаққандай қолдарын самғап әдемі қимылдар жасайды. «Қар-лығаш, қарлығаш, қарлығаш, біздің үйге ұшып келі», – деп белгі берілген кезде тез үйді табады, үйді таппағандар қақпанға түседі.	Үйренейік» жинағынан). Ұлдардың қатысуымен Бидін элементтерімен таныстыру. Батырлар мен шабындыздар қимылдарына еліктеп би элементтерін үйрету, денені жеңіл ұстап, ырғаққа ілесе қимылдар жасау. «Асатақ бий» қыздардың қатысуымен («Билеп үйренейік» жинағынан). Бидікайталау, еске түсіру, би қимылдарын мәнерлеп орындауға үйрену. Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Музыкалық аспапта ойнау: «Илпай» к.х.а. (өнд. Б. Дәлденбай). Педагог шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді. <i>Асатақ, тоқыдақ, тұяқтасұрмалы ұлттық аспаптарын қолдану</i>	тамай, жеңіл секіру, сол жақ пен оң жақтағы кедергі заттардан айналып өтіп, өз тобына кері жүгіріп келу. Екі аяқтап бар парменмен секіруге, жерге аяқтың ұшымен түсуге назар аударады.	көздеу (арақашықтығы – 4 м.) Оң және сол қолмен лақтырғанда денені дұрыс ұстауға көңіл бөлінеді. Лақтыру техникасына назар аударылады – алдымен қолды айналдыра төмен, содан кейін артқа қолды толық жазылғанша серпиді.	«Асатақ бий» қыздардың қатысуымен («Билеп үйренейік» жинағынан). Бидікайталау, еске түсіру, би қимылдарын мәнерлеп орындауға үйрену. Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Музыкалық аспапта ойнау: «Илпай» к.х.а. (өнд. Б. Дәлденбай). Педагог шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді. <i>Асатақ, тоқыдақ, тұяқтасұрмалы ұлттық аспаптарын қолдану</i>
Серуенте дайындық	Еңбегі адал жас өрен. «Мен дұрыс киіне аламын» максаты: өзіне өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру				
	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ауладағы ойын құрылыстарын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау Серуенте шықанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау. Қауіпсіздік ережені сақтау Серуенте қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенте ойын материалдарын тандау; серуенте балаларды әрекет етуге ынталандыру.				

Өзбетімен ойындар ойнау: «Ұшпақтар», Ұсынығантақырып бойынша ойындар еркімен қатысуға тәрбиелеу. Балалардың іс-арекетін ұйымдастыруға көмек беру.	«Желбеге экен ойын», Ыңғайлы жағдайларды жасау, алан ішінде іс-қимылдарды дамыту. Көтеріңкі көңіл-күйді болу.	ойынтандыру мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз қарапастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	Әдептілікке, өзінен бөлек құралдарын жинауға үйрету. Өз бетімен ойындар ойнау: «Қайықтар». Балалардың өз жолдастарымен бірінші іріктеу және біріккендігі мен жасауы.
---	---	---	--

Серуеннен оралу
Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету.
Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету.
Үнемі тұтыну мақсаты: Су температурасын біртіндеп төмендетіп отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру.

Тазадық
Сырттан келіп үнемі,
Сабынмен қол жуамыз,
Таза болды мұнтаздай,
Тағамға қол созамыз.

2. Тазадық сақтау
Жеке бас гигиенасын сақтау, бөлмелердің желдетілуін түру және сондаймен қоса күн тәртібін дұрыс сақтау және қалағалыну организмнің қажетті қызығушылығын арттыру. қалыптастыруға көмектеседі.

Балалармен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: Сурет салу Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті « жолда абай бол!»	Жеке баламен жұмыс: Сөйлеуді дамыту Қарым- қатынас іс –әрекеті тақыптарын жаттату	Жеке баламен жұмыс: Балалардың құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. Құрастыру Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	Жеке баламен жұмыс: Қоршаған ортамен танысу Қарым- қатынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті ағаштарға бақылау жасау.	Жеке баламен жұмыс: Сурет салу Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті
Балалардың дербес әрекеті (бау кимылды ойындар, үсте	«Ойлан тап» дидактикалық ойыны. Шарты: педагог балалардың білігін шығармаларынан үзінді оқиды, балалар оның қай шығарма екенін ажыратқызу.	«Затты тап, оның қасиеттерін ата» ойыны. Ойынның шарты: түсін, пішінін, өлшемін	«Кім шапшаң сөйлем құрайды?» дидактикалық ойыны. Шарты: педагог балаларға заттардың атын айтады,	«Сипатынан тап» ойыны 1. Бұл – жейтін зат. Ақ, тәтті, қатты. (қант) 2. Бұл – жеміс. Сары, сопақ, қышқыл. (лимон) 3. Бұл – аң. Ақ.	«Кім зерек?» логикалық ойыны. Шарты: әр жануардың қорегін тауып, қоршап, бояп, қалғанын қақпақтармен жауып қою.

дүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар, арау және тағы басқа әрекеттер)	табылды.		балалар аталған сөзді қатыстырып, сөйлем құрастырылды.	мамық, құлағы ұзын (қоян) 4. Бұл – ойыншық. Домалақ, үлкен, жеңіл (доп) – Жарайсыңдар!	
Бағалардың үйге қайтуы			Ата-аналармен баланың балабақшада не үйренгенін күнделікті сұрап тұруын ескерту.		Ата-аналар баланың үйдегі техника құралдарының қызметі туралы не білетінін сұрауды ұсыну. Ертегі ойындарды үйде қайталауды ұсыну.